

Vastuullinen polkujuoksutapahtuma

Iina Niittynen

Opinnäytetyö

Lokakuu 2018

Matkailu-, ravitsemis- ja talousala

Restonomi (AMK), Matkailun tutkinto-ohjelma

Tekijä(t) Niittyinen, Iina	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK	Päivämäärä Lokakuu 2018
	Sivumäärä 41	Julkaisun kieli Suomi
		Verkojulkaisulupa myönnetty: x
Työn nimi Vastuullinen tapahtumatuotanto		
Tutkinto-ohjelma Matkailun tutkinto-ohjelma		
Työn ohjaaja(t) Minna Tunkkari-Eskelinen		
Toimeksiantaja(t) -		
<p>Tiivistelmä</p> <p>Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää vastuullisen toiminnan rooli polkujuoksutapahtumissa. Työssä tarkoituksena oli saada tutkimuksen avulla selville, kohtaavatko polkujuoksutapahtumiin osallistujien toiveet tapahtumajärjestäjien tarjontaa yleisesti sekä kestävä kehityksen näkökulmasta. Tutkimuksen avulla pyrittiin myös miettimään mahdollisia käytännön toimia kestävä kehityksen huomioimiseen polkujuoksutapahtumissa. Tutkimusta pystyy hyödyntämään kuka tahansa polkujuoksutapahtumien järjestäjä.</p> <p>Tutkimus toteutettiin kvalitatiivisin tutkimusmenetelmin, ja tutkimuksen osana toteutettiin Päijänne Polkujuoksutapahtuma. Tapahtuman avulla saatiin käytännön tietoa, miten polkujuoksutapahtumaa järjestäessä voidaan toteuttaa vastuullisuutta. Aineiston keruumenetelmänä tapahtuman lisäksi käytettiin avointa kyselyä. Kysely jaettiin paperisena sekä internetin välityksellä kaikille 40:lle Päijänne Polkujuoksun osallistujalle, ja saatiin 15 vastausta. Kilpailun järjestäjien näkökulmaa edustavat polkujuoksutapahtumien järjestäjät, joista heille suunnattuun internetkyselyyn vastasi neljä.</p> <p>Tuloksien perusteella todettiin, että tärkeimpänä kestävä kehityksen elementteinä pidetään ekologisuuden huomioimista. Myös polkujuoksutapahtuman positiivisella sekä yhteisöllisellä ilmapiirillä eli sosiaalisella kestävyydellä oli hyvin suuri vaikutus tapahtuman onnistumiseen, niin polkujuoksutapahtuma järjestäjät kuin osallistujien kannalta. Vähihimmälle huomiolle vastuullisissa toiminnoissa tällä hetkellä jää taloudellinen sekä osittain sosiaaliskulttuurillinen näkökulma. Tulosten pohjalta voidaan todeta, että kestävä kehityksen huomioiminen on tärkeä arvo osana polkujuoksutapahtumatuotantoa ja niin järjestäjät kuin osallistajat ovat sitoutuneet sen lisäämiseen tulevaisuudessa.</p>		
Avainsanat (asiasanat)		
polkujuoksu, tapahtumatuotanto, kestävä kehitys, kvalitatiivinen tutkimus		
Muut tiedot (salassa pidettävät liitteet)		

Author(s) Niittynen, Iina	Type of publication Bachelor's thesis	Date October, 2018 Language of publication: Finnish
	Number of pages 41	Permission for web publication: X
Title of publication Sustainable trail running event		
Degree programme Tourism and Hospitality Management		
Supervisor(s) Tunkkari-Eskelinen, Minna		
Assigned by -		
Abstract <p>The aim of the thesis was to examine the role of responsible actions in trail running events. The mission was to find out if the wishes of trail running event participants and their needs met with the event organizers' supply overall, and also from the sustainable development point of view. By the research it was attempted to evaluate possible practical actions considering sustainable development in trail running events. The study can benefit any trail running event organizer.</p> <p>The research was executed by a qualitative research method and part of the research was organized at the Päijänne trail running event. The event gave practical information on how trail running event organizers can execute sustainable actions. Besides the trail running event, the material collection method was open questionnaire. The questionnaire was distributed in paper and on the internet to all 40 Päijänne trail running event participants, out of which 15 responded. The competition organizers were represented by the trail running event organizers of whom four responded to the internet questionnaire.</p> <p>The findings of the results indicated that the most important part of sustainable development was to pay attention to ecology. In addition, a positive and communal atmosphere as well as social responsibility in the trail running event had a great influence on the success of the event, from both the participants' and organizers' point of view. Now economic and sociocultural perspective got the least attention in responsible actions. Based on the results, it can be noted that sustainable development had an important role in trail running events. Both organizers and participants are committed to increase it in the future.</p>		
Keywords/tags (subjects) trail running, event production, sustainable development, qualitative research		
Miscellaneous (Confidential information)		

Sisältö

1	Johdanto	3
2	Tutkimusasetelma	4
	2.1 Tutkimusongelma	6
	2.2 Laadullinen tutkimus	6
3	Vastuullisuus	8
4	Tapahtumatuotanto	10
	4.1 Onnistunut tapahtuma	12
	4.2 Polkujuoksutapahtumat	13
	4.3 Kestävä kehitys tapahtumatuotannossa	14
5	Päijänne Polkujuoksu.....	16
	5.1 Suunnittelu	18
	5.2 Toteutus.....	22
	5.3 Jälkihoito.....	24
6	Johtopäätökset.....	28
7	Pohdinta.....	31
	Lähteet	34
	Liitteet	37
	Liite 1. Päijänne Polkujuoksutapahtumakuvat.....	37
	Liite 2. Päijänne Polkujuoksu osallistujakysely.....	39
	Liite 3. Webropol avoin kysely polkujuoksutapahtumien järjestäjille	40

Kuviot

Kuvio 1. Polkujuoksutapahtuma kehitys vastuulliseksi polkujuoksutapahtumaksi.....	5
Kuvio 2. Onnistunut tapahtuma tähti	12
Kuvio 3. Ympäristön huomioiminen tapahtumassa	17
Kuvio 4. Päijänne Polkujuoksun kotisivujen kävijätilasto.....	20
Kuva 1. Päijänne Polkujuoksu reittikartta	22

1 Johdanto

Polkujuoksusta on tullut Suomessa yhä tunnetumpi sekä trendikkäämpi urheilumuoto. Suomeen laji rantautui vasta noin kuusi vuotta sitten, vaikka polkujuoksua onkin hyödynnetty jo aikaisemmin paikasta toiseen siirtymisiin, sekä tukemaan muita urheilulajeja. Uuden lajin suosion vuoksi on tärkeää alkaa viimeistään tässä vaiheessa huomioida sen vaikutuksia kestäväan kehitykseen niin urheilulajina kuin tapahtumamuotona. Myös maailmalla polkujuoksusta on tullut vasta viime vuosina suosituampi, mistä kertoo muun muassa se, että kansainvälinen polkujuoksuyhdistys perustettiin vasta vuonna 2013 ja maailmanmestaruuskilpailuja on järjestetty vuodesta 2016 eteenpäin. (Goals n.d.)

Nimensä mukaisesti polkujuoksu on laji, jossa juostaan poluilla. Usein polut ovat pieniä eikä niiden kuuluisikaan olla ajouria tai teitä, maksimissaan 20 prosenttia matkasta saisi olla teitä pitkin. Maastona Suomessa toimii lähes aina metsä ja siellä kulkevat pienemmät polut sekä vaellus- ja retkireitit (Polkujuoksu Suomen Ladussa n.d.). Mutta tulee huomioida, että polkujuoksua voidaan harrastaa myös aavikolla, vuoristossa tai lähes missä tahansa luonnon keskellä. Tärkeää lajissa on se, että kaikki ovat tervetulleita juoksemaan merkityillä reiteillä. (Definition of Trailrunning n.d.) Sekä tietysti se, että tarkoituksena lajissa on nauttia hienosta luonnosta ja tunnelmasta eikä välittää siitä kuinka nopea on. Eli kyseessä on urheilulaji, joka sopii kaikille kuntoon, ikään tai sukupuoleen katsomatta.

Ylipäättään juoksuharrastus on kasvattanut suosiotaan uudelleen, koska nykyään ihmiset haluavat irrottautua kaupungista ja suuntaavat mieluummin luonnon keskelle juoksemaan. Suosiosta kertovat myös loppuunmyydyt polkujuoksutapahtumat sekä polkujuoksuun sopivien varusteiden kehittäminen. (Polkujuoksu 2018.) Lajista on tullut jo niin suosittu Suomessa, että Suomen latu on aloittanut useita erilaisia kursseja harrastajille. Niihin kuuluvat muun muassa polkujuoksu ohjaajaksi koulutus ja polkujuoksu tutuksi- koulutus. (Kouluttaudu n.d.) Mediankin kiinnostus polkujuoksuun on lisääntynyt erityisesti parina edellisvuotena. Esimerkiksi YLE yhteistyössä Metsähallituksen kanssa järjesti kesällä 2018 ”Mennään metsään”-kampanjan, jossa kierrettiin kuuden kuukauden aikana 40 kansallispuistoa yhteislenkein (Kral-Leszczynski & Pero-

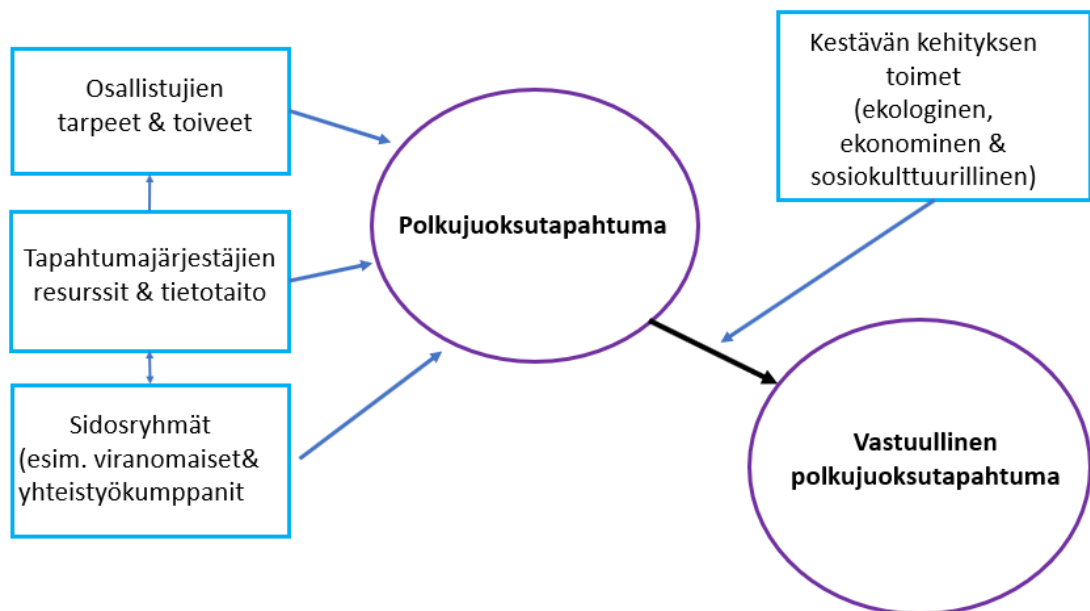
vuonna 2018). Kasvava harrastajamäärä tuo uudenlaisia huomioitavia asioita liittyen kestäväan kehitykseen tapahtumiin. Siksi on tärkeää jo aikaisessa vaiheessa alkaa pohtia polkujuoksutapahtumien mahdollisuuksia sekä uhkia. Tällä hetkellä polkujuoksuun liittyvää tieteellistä kirjallisuutta on hyvin vähän, joka voi vaikeuttaa monia polkujuoksutapahtumien järjestelyjä. Tämä voi vaikeuttaa polkujuoksutapahtumalle tärkeiden elementtien löytämistä sekä huomioimista, kuten riittävää vastuullista toimintaa tapahtumatuotannossa.

Työn tavoitteena onkin lisätä tietoutta sekä käytännön vinkkejä polkujuoksujärjestäjille kestävästä kehityksestä sekä miten oman tapahtuman toimintaa voisi saada vastuullisemmaksi. Tarkoituksena on siis herättää kiinnostusta ja lisätä tietoutta tämän hetkisissä polkujuoksutapahtumissa vastuulliseen toimintaan, mutta myös kehittää käyttövalmiita toimintatapoja uusille tapahtumajärjestäjille. Työ sisältää toiminnallisen osuuden eli polkujuoksutapahtuman järjestämisen käytännössä. Pyrkien huomioidaan kestävä kehitys, joka helpottaa erityisesti aloittelevia polkujuoksutapahtumien järjestäjiä. Kestävän kehityksen mukaisen polkujuoksutapahtuman tärkeänä osana on ottaa huomioon monet eri toiminnot tapahtumatuotannon näkökulmasta mutta samalla kestävä kehityksen osa-alueet huomioiden. Työssä pyritään huomioidaan asiakaslähtöisyys osana polkujuoksutapahtuman tuotantoa, jotta tapahtumista saataisiin kestävä kehitys sekä asiakkaita eli osallistujia huomioivia.

2 Tutkimusasetelma

Tutkimuksen tavoitteena on löytää tietoa polkujuoksutapahtumien kestävä kehityksen mukaisesta toiminnasta tällä hetkellä sekä kasvattaa tietoutta, siitä millainen kestävä kehityksen mukainen polkujuoksutapahtuma voisi olla tulevaisuudessa. Tapahtumien kehittämisessä on kuitenkin tärkeää ottaa huomioon tapahtumatuotannon peruselementit sekä ennen kaikkea pyrkiä asiakaslähtöiseen tapahtumaan. Kun kaikki nämä elementit yhdistetään, on mahdollista saada selville, miten toteuttaa toimiva vastuullinen polkujuoksutapahtuma. Siksi tutkimuksessa pyritään selvittämään polkujuoksutapahtuman osallistujien toiveita ja tarpeita sekä kohtaavatko ne tällä hetkellä tapahtumien tarjontaa. Tutkimuksella halutaan selvittää myös polkujuoksutapahtumien osallistujien kestävä kehityksen kokemista yleisesti sekä polkujuoksutapahtumien osalta.

Tutkimusotteena toimii toiminnallinen tutkimus, jolla päästään osalliseksi tutkittavaan asiaan käytännössä ja tavoitteena on pysyvä muutos. Toiminnallisessa tutkimuksessa tutkija on mukana toiminnassa tehden osallistuvaa havainnointia mutta vastaa myös tutkimuksesta (Kananen 2009, 25). Toiminnallisena osana työssä on Päijänne Polkujuoksutapahtuman suunnittelu sekä järjestäminen. Tapahtuman osallistujat toimivat kvalitatiivisen tutkimusosaan kuuluvan kyselyn vastaajaryhmänä. Toiminnallisen tutkimuksen perustavoitteena on toiminnan eli tässä tapauksessa polkujuoksutapahtuman vastuullisen toiminnan kehittäminen yhdessä muiden järjestäjien ja osallistujien kanssa. Siten toiminnasta tulee prosessimaista ja se usein seuraakin sykliä. Syklin olennaisina osina toimivat suunnittelu, toimeenpano, havainnointi, reflektointi ja tutkimus. (Kananen 2009, 10-12.) Sen jälkeen sykli voidaan aloittaa alusta ja hyödyntää reflektoinnin sekä tutkimuksen avulla saatuja tietoja polkujuoksutapahtumista. Toimintatutkimuksen avulla työlle saatiin monistrateginen tutkimusote eli triangulaatio, joka vahvistaa työn realiteettia ja validiteettia. Toimintatutkimusta voidaan havainnollistaa kuviolla, jossa tapahtumatuotannon perus elementteihin lisätään kestävä kehitys, jotta saavutetaan vastuullinen tapahtuma.

Kuvio 1. Polkujuoksutapahtuman kehitys vastuulliseksi polkujuoksutapahtumaksi

2.1 Tutkimusongelma

Tutkimuksen alussa työlle määriteltiin tutkimusongelma, joka pyritään ratkaisemaan tutkimuksen avulla. Tutkimusongelmaksi rajautui polkujuoksutapahtumien vastuullinen toiminta nyt ja tulevaisuudessa. Tarkoituksena on kartoittaa tämän hetkisiä näkemyksiä kestävästä kehityksestä. Lisäksi tietoa halutaan siitä mitä kestävä kehityksen mukainen vastuullinen toiminta voisi tulevaisuudessa olla.

Tutkimusongelmaa ratkaistaessa apuna toimivat tutkimuskysymykset. Kun löydetään kysymyksiin vastaukset, löytyy vastaus myös tutkimusongelmaan. Tutkimuskysymys tässä työssä on: Mitä vastuullinen toiminta tarkoittaa tällä hetkellä polkujuoksutapahtumissa ja onko sitä mahdollista lisätä tulevaisuudessa? Tutkimuskysymys on kaksiosainen, koska tutkimusongelma liittyy tämän hetkiseen tilanteeseen, mutta sen avulla pyritään löytämään mahdollisesti ratkaisuja myös tulevaisuutta ajatellen.

2.2 Laadullinen tutkimus

Osana toiminnallista tutkimusotetta tehtiin työhön kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimusosa. Sen tarkoituksena on saada mahdollisimman laaja ymmärrys ilmiöstä, jota on tutkittu aikaisemmin hyvin vähän tai ei lainkaan. Laadullisen tutkimuksen avulla pyritään saamaan vastaus kysymykseen, mistä ilmiössä on kyse. (Kananen 2017,32-33.) Straus ja Corbin (1998) ovat määritelleet kvalitatiivisen tutkimuksen olevan tutkimus, jonka avulla pyritään löydöksiin ilman tilastollisia menetelmiä tai muita määrällisiä keinoja. Kvalitatiivisen tutkimuksen aineisto pyritään keräämään suoraan asianomaisilta, jotka ovat yhteydessä asiaan jotenkin. Tarkoituksena on saada mahdollisimman kokonaisvaltainen ymmärrys ilmiöstä. (Mts. 35.) Siksi työssä pyritään luomaan mahdollisimman laaja taustakäsitys vastuullisuudesta, polkujuoksutapahtumista sekä tapahtumatuotannosta. Työn tavoitteena on laadullisen tutkimuksen avulla saada ymmärrys siitä, mitä kestävä kehitys tarkoittaa polkujuoksukilpailuun osallistujille ja tapahtuman järjestäjille. Tämän ymmärryksen avulla voidaan tarkastella kohtaako kestävä kehityksen tärkeys vastaajaryhmillä. Jotta tulevaisuudessa voidaan tarjota kestävä kehityksen mukaisia asiakaslähtöisiä polkujuoksutapahtumia, on tärkeää saada tapahtumantuottajien ja osallistujien ajatukset kohtaamaan.

Siksi selvitettiin millaisia kestävän kehityksen mukaisia asioita osallistujat haluavat tapahtumiin ja millaisia asioita tapahtumissa on tällä hetkellä. Tapahtuman järjestäjille suunnatusta kyselystä saatiin tietoa siitä, millaisia asioita he tarjoavat kestävän kehityksen mukaisesti kilpailijoille, ovatko he tyytyväisiä järjestämänsä tapahtuman kestävän kehityksen huomioimiseen vai haluaisivatko he toimia eri tavoin.

Tutkimus toteutettiin kvalitatiivisina kyselyinä, jotka ovat harvinaisia toimintatutkimuksissa. Avoin kysely internetissä kuitenkin sopi tilanteeseen, koska sen avulla vastaajat pystyivät omin sanoin kertomaan, mitä he kaipaavat polkujuoksutapahtumissa sekä mitä kestävä kehitys heidän näkökulmastaan tarkoittaa. Internetkyselyllä, kuten muillakin tiedonkeruumenetelmillä, on omat vahvuutensa ja heikkoutensa. Vahvuuksia ovat kustannustehokkuus, nopeus, anonymisyys se, ettei haastattelija pääse vaikuttamaan vastauksiin. Heikkouksina ovat kontrollin puute sekä kyselyyn vastaamiseen motivointi. (Kananen 2009, 78.) Kyselyt jaettiin Päijänne Polkujuoksun osallistujille sekä polkujuoksutapahtumien järjestäjille. Vastaajaryhmät valittiin tutkimukseen sekä tiedon saannin kannalta. Näin pyrittiin saamaan tarpeeksi tietoa mutta välttämään vastausten kylläntyminen. Koska kestävän kehityksen merkitys voi vaihdella hyvin paljon, on tärkeää, että jokainen vastaaja pääsee vastaamaan oman näkemysensä pohjalta. Tapahtuman järjestäjille kysely toteutettiin Webropol- internetkyselynä avoimilla kysymyksillä eli vastaajien tuli omin sanoin kirjoittaa vastaus kysymykseen. Tapahtuman järjestäjien kyselyyn valittiin erilaisia, eri kokoisia ja kokeneita tahoja. Kyselyn avulla selvitettiin, millaisia asioita tapahtuman järjestäjät mahdollisesti huomioivat kestävästä kehityksestä ja mitä kestävä kehitys tarkoittaa heidän mielestään. Tapahtumajärjestäjien keskinäiset vastaukset tulee myös huomioida, jotta tiedetään, onko kestävä kehitys mahdollista parantaa. Päijänne Polkujuoksun osallistujille kyselyyn oli mahdollisuus vastata jo heti kilpailun jälkeen tai myöhemmin lähetetyn linkin kautta. Molemmat kyselyt sisälsivät samat kysymykset, ja molempiin vastattiin omin sanoin. Päijänne Polkujuoksun sekä molempien vastaajaryhmien vastausten perusteella tulokset voidaan analysoida. Analysoinnin avulla saadaan ratkaisu tutkimusongelmaan. Analysoitujen tulosten pohjalta voidaan tehdä johtopäätökset ja kehittämisehdotukset.

3 Vastuullisuus

Kestävä kehitys on noussut esiin niin valtioiden kuin yksittäisten yritysten ja yksilöiden toimissa. Se onkin osa maailmanlaajuisia yhteiskunnallista muutosta, eli se pyrkii mahdollistamaan hyvän elämän kaikille sekä varmistamaan myös tulevaisuuden hyvät elinolosuhteet. Kestävä kehitys on määritelty Yhdistyneiden Kansakuntien toimesta jo vuonna 1987 toiminnaksi, joka tyydyttää tämän hetkiset tarpeet niin, että tulevaisuuden sukupolvilla olisi samat mahdollisuudet tyydyttää mat tarpeensa. Kestävä kehitys voidaan jakaa kolmeen eri osioon, ekologiseen, ekonomiseen ja sosiokulttuurilliseen osa-alueeseen. Ekologinen kestävyys sisältää pyrkimyksen säilyttää luonnon monimuotoisuus ja sopeuttaa niin ihmisten toiminta huomioimaan maapallon sietokyky ja luonnonvarat. Ekonominen kestävyys sisältää pyrkimyksen tuottaa tavarat ja palvelut mahdollisimman vähällä ympäristökuormituksella energiaa sekä luonnonvaroja säästämällä. Eli maailman taloutta pyritään luomaan sekä uudistamaan niin, että kasvu ei johda varojen katoamiseen. Sosiokulttuurinen kestävyden tavoitteena on lisätä hyvinvointia sekä kunnioittaa ihmisoikeuksia ja tasa-arvoa. (Kestävä matkailu suojelualueilla 2016, 4.)

Jotta kestävä kehitys voidaan seurata, tulee kaikki kolme osa-alueita ottaa huomioon yksilöiden, yritysten, valtioiden ja maailmanlaajuisen organisaatioiden toiminnassa. Suomen valtio onkin luonut kestävä kehityksen strategian, jonka tarkoituksena on yhdistää kansalaisten ja yhteiskunnan hyvinvointi sekä ympäristön kestävä käyttö ja suojelu. Tavoitteena on kehittää Suomi valtioksi, joka hyödyntää kestävä kehitystä osaavalla ja vahvuuksia esille tuovalla tavalla. (Mts.4.) Jotta kestävä kehitys voidaan vahvistaa, on Suomessa perustettu kestävä kehityksen toimikunta, joka työskentelee valtioneuvoston alaisuudessa (Mitä on kestävä kehitys 2017).

Suomi on myös osallisena YK:n Agenda 2030- hankkeessa, jossa on asetettu 17 pää tavoitetta kestävä kehityksen mukaiseen toimintaan. Niistä tärkein on lopettaa köyhyys ja nälänhätä kaikissa muodoissaan. Muita tavoitteita on muun muassa suojella ympäristöä toimilla, jotta ilmastonmuutos saataisiin hallintaan sekä elinympäristö eläisi rauhassa yhdessä luonnon kanssa. (Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development 2015.) Tähän Suomessa on perustettu sitoumus2050.fi- sivusto, jossa organisaatiot, yritykset ja yksityiset henkilöt jakavat omia ideoitaan ja

sitoumuksiaan kaikkien nähtäville. Sivustoa seuraavat erityisesti Kestävän kehityksen toimikunta, sihteeristö sekä asiantuntijapaneeli, jotka antavat tukea sekä seuraavat tavoitteiden edistymistä. (Yhteiskuntasitoumus- strategia ja ainutlaatuinen työkalu n.d) Myös polkujuoksutapahtumien järjestäjät voivat liittyä sivustolle.

Kestävän kehityksen varmistamiseksi on tärkeää, että tapahtumatuottajat ja yritykset huomioivat vastuullisen toiminnan järjestäessään tapahtumia. Vastuullinen toiminta on yrityksen tapa ottaa huomioon kestävä kehitys niin, että sen tuomiin haasteisiin ja vaatimuksiin voidaan vastata (Lindroos & Teriö 2012, 9). Vastuullinen yritys toimiikin mahdollisimman kestävällä tavalla sovittaen yhteen yrityksen ja eri sidosryhmien tavoitteet ja odotukset. Parhaiten vastuullisuus toimii silloin, kun se on omaehtoista eli yritys itse päättää, millaisia toimia tekee ja missä mittakaavassa. Myös raportoinnin tulee olla omaehtoista, jolloin saadaan parhaiten vastauksia vastuullisuuden toimitukseen yrityksessä. (Vastuullisuus liiketoiminnan ytimessä 2018.) Vastuullisessa toiminnassa kannattaa kirjata heti alkuvaiheessa tavoitteet, mahdollisuudet, riskit, toimet ja aikataulu. Toki tavoitteita tai toimia voidaan muuttaa ajan kuluessa, kun tiedetään paremmin esimerkiksi, mikä toimii tai yritys löytää uusia mahdollisuuksia kestävästä kehityksestä. Tulee siis muistaa, että vaikka vastuullinen toiminta on selkeä ja tärkeä osa yritystoimintaa, tulee silti pyrkiä tuottamaan taloudellista voittoa yritykselle, sijoittajille ja ainakin osalle sidosryhmistä. Vastuullisuudesta pitää myös muistaa viestiä, jotta yrityksessä voidaan toimia vastuullisesti, mutta yritykset voivat tuoda esille vastuullista toimintaansa myös ulkoisessa viestinnässään ja saavuttaa mahdollisesti jopa kilpailuetua.

Kestävän kehityksen huomiointi ei ole aina helppoa, mutta myös positiivisia motivaattoreita on löydettävissä. Yksi suurimmista vaikeuksista on suuret maksut sekä kulut, joita saattaa syntyä, koska kestävä kehityksen ratkaisut ovat tällä hetkellä hintavampia. Nämä taloudelliset haasteet luovat myös yrityksen maailmassa epävarmuutta yrityksen sijoittajissa, sillä sijoituksen takaisin saanti ja kannattavuus voi olla haastavampaa tai lähes mahdotonta jossain tilanteissa. Vaikka kestävä kehityksen huomiointi yritys toiminnassa voi olla taloudellinen riski, voi se toimia myös etuna. Jossain tapauksissa se voi tuoda säästöjä kuluihin, esimerkiksi jätehuollon osalta, mutta myös parantaa yrityksen imagoa ja lisätä markkinaosuutta, joka luo kilpailuedun. Yritysten sisäiset toiminnot voivat taloudellisten pelkojen lisäksi aiheuttaa hankaluuksia.

Monella yrityksellä ei välttämättä ole aikaa, tietotaitoa tai resursseja kestävänsä kehityksen edesauttamiseen. Näitä voi olla hankalaa lähteä korjaamaan, mutta jo työntekijöiden motivointi kestävänsä kehityksen puolesta voi tuoda hyötyä yritykselle. Toki jatkui yrityksistä haluaa vain yksinkertaisesti tehdä hyvää ja yrityksen arvomaailmaan voikin kuulua vastuullinen toiminta luonnollisena osana. (Sloan, Legrand & Chen 2013, s326).

Kuitenkin tulee huomioida, että jo pienilläkin toimilla ja muutoksilla oman yrityksen arvomaailmaan sekä toimiin voidaan viedä kestävänsä kehitystä huomattavasti eteenpäin. Tärkeä osa on ottaa henkilöstö mukaan vastuullisen toiminnan opettamiseen sekä lisäämiseen yrityksessä. Tapahtumatuotannossa vastuullisen toiminnan huomiointien pohjana jo suunnitteluvaiheessa tulee huomioida muun muassa tapahtuman luonne, koko sekä sijainti.

4 Tapahtumatuotanto

Eri kokoisia tapahtumia järjestetään ympäri maailmaa, laajalti moniin tarkoituksiin. Tämän vuoksi on haastavaa määrittellä millaisia tapahtumien tulisi olla. Yhtenä määrittelmänä voidaan kuitenkin ajatella tapahtumien olevan tapaamisia, joilla on jokin tavoite tai päämäärä. Tavoite voi olla määrällinen, kuten rahan keruu tai laadullinen eli enemmän tunteisiin ja tuntemuksiin vetoava. (Raj, Walters & Rashid 2013, 5.) Tapahtuma aiheet vaihtelevat laajasti, ja osa onkin uusia ja osa kuten urheilutapahtumat ovat olleet jo tuhansia vuosia osana ihmisten elämää (Masterman 2009, 6). Urheilutapahtumien koko sekä laatu vaihtelevat hyvin laajasti tunnetuista isoista urheilutapahtumista kuten Olympialaisista pienempiin harrastelijatapahtumiin. Polkujuoksutapahtumissa on kyse urheilu ja hyvinvointitapahtumista, jonka tavoite voi vaihdella tapahtuman mukaan. Yhteinen piirre on usein luonnon arvojen esille tuonti, sillä kyseessä on laji, joka kulkee pääosin luonnossa.

Tapahtumatuotanto voidaan kuvailla prosessiksi, sillä se jakautuu kolmeen eri vaiheeseen. Nämä vaiheet ovat suunnittelu-, toteutus- sekä jälkimarkkinointivaihe. Koska tapahtuma on prosessi, on tärkeää valita yksi projektijohtaja. Projektijohtajan täytyy olla sitoutunut ja kiinnostunut tapahtumasta, jotta tapahtuma toimii. Projektijohtajan vastuulla on isommassa tapahtumassa kontrolloida sekä ohjata työryhmiä.

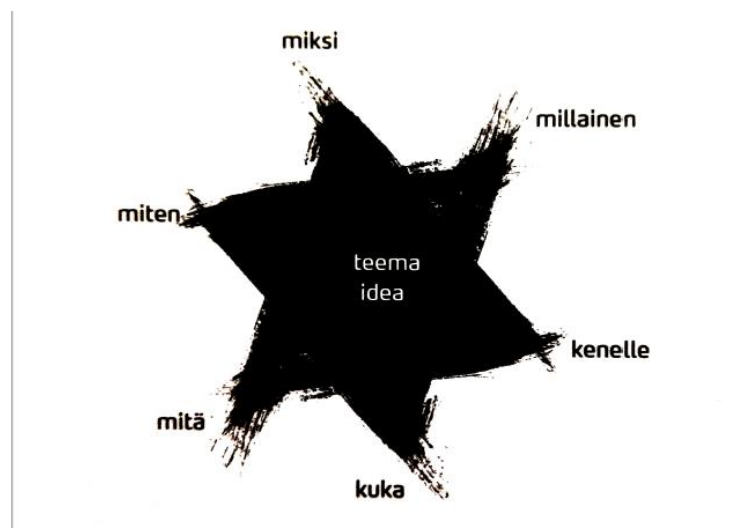
Suunnitteluvaihe on ehdottomasti isoin vaiheista, joka voi olla jopa noin 75 prosenttia prosessista. Tämän vuoksi tapahtuman suunnittelu tulee aloittaa hyvissä ajoin sujuvuuden takaamiseksi. Tapahtumalle on hyvä luoda jo melko ajoissa tapahtumakäsikirjoitus, jossa kuvaillaan tapahtuman kulkua sekä aikataulua. Tämän avulla on helpompaa miettiä mahdollisia muutoksia sekä tarpeen tullen valmistautua niiden seurauksiin muihin tapahtumaosioihin. (Vallo & Häyrynen 2008, 147-152.) Tapahtumaa suunniteltaessa tulee myös muistaa hankkia tapahtumalle tarpeelliset luvat. Esimerkiksi isommista tapahtumissa tai jos tapahtumassa on järjestyksen valvojia, tulee tapahtumasta tehdä ilmoitus poliisille sekä luoda turvallisuussuunnitelma paikalliselle pelastuslaitokselle. Ilman omalle tapahtumalle ominaisia lupia voivat lupaviranomaiset jopa kieltää pahimmillaan tapahtuman järjestämisen tai antaa huomattavan sakkorangaistuksen.

Seuraava vaihe prosessissa on itse tapahtuman toteutus. Suuri osa toteutusvaihetta on työnjaon roolittaminen, jotta jokainen varmasti tietää omat työtehtävät ja sitä kautta kaikki tapahtuman toiminnot otetaan huomioon. Aikaa vievintä on kuitenkin rakennusvaihe, jossa tulee varmistaa tapahtumapaikan turvallisuus sekä toimivuus niin tapahtumakävijöille kuin työntekijöille. Tapahtumapaikan purkaminen on sen sijaan usein huomattavasti nopeampaa. Ennen itse tapahtumaa voi olla myös, tapahtuman luonteen mukaan, hyvä harjoitella niitä kohtia tapahtumasta joita mahdollista, mutta huomioida kuitenkin edelleen muutosten mahdollisuus. (Mts. 153-154.)

Tapahtuman jälkeen vuorossa on jälkimarkkinointivaihe. Tämä on vaihe, joka edelleen unohtuu osalta tapahtuman järjestäjistä, olipa kyseessä minkä kokoinen tai lainen tapahtuma hyvänsä. Jälkimarkkinoinnissa tärkeää on saada palautetta tapahtumasta, erityisesti jos kyseessä on toistuva tapahtuma. Palautteen avulla tapahtumajärjestäjä voi oppia paljonkin ja saada uusia ideoita seuraaviin tapahtumiin. Tapahtumaan osallistujille yleensä jää myös positiivisempi kuva tapahtumasta, kun järjestäjät muistavat kiittää osallistumisesta sekä mahdollisesti antavat jonkin pysyvän muiston esimerkiksi osallistujamitalin urheilutapahtumassa. (Mts. 168.)

4.1 Onnistunut tapahtuma

Kaikki tapahtumajärjestäjät varmasti haluavat tapahtumastaan onnistuneen. Onnistuessaan tapahtuma on ikimuistoinen, jopa elämys, joka luo positiivisia tunteita niin osallistujissa kuin järjestäjissäkkin. Onnistunut tapahtuma vaatii kuitenkin monien eri elementtien tasavertaista huomiota, niin strategisten kuin operatiivisten toimintojen osalta. Onnistuneen tapahtuman osia voidaan havainnollistaa tähden muodossa. Keskiössä on tapahtuman idea eli tapahtuman konsepti kohdannut teeman eli tapahtuman ilmeen. Sakaroista löytyy apukysymyksiä, jotka pohtimalla voidaan tapahtumasta rakentaa onnistunut. Strategiset kysymykset eli miksi, mitä ja kenelle on hyvä pohtia heti tapahtumasuunnittelun alkuvaiheessa. Näin saadaan selville tapahtuman tavoite, kohderyhmä sekä luonne. Operatiiviset kysymykset puolestaan auttavat toimintojen rakentamisessa kysyen, miten, millainen ja kuka. Näin saadaan selville tapahtumalla käytössä olevat resurssit sekä niiden toteutus, tapahtuman sisältö sekä vastuussa oleva organisaatio, henkilö eli omistaja. (Mts. 93-97.)

Kuvio 2. Onnistunut tapahtuma tähti (Vallo & Häyrinen 2008, 97)

Elinehto monien tapahtumien järjestämiseen on sidosryhmät ja erityisesti yhteistyökumppanit ja sponsorit. Erilaisissa urheilutapahtumissa onkin nähtävillä sponsoreiden mainoksia tai jopa myynti- ja markkinointipaikkoja. Urheilutapahtumat houkuttelevatkin sponsoreita, sillä Mainostajien liiton vuoden 2015 sponsoribarometrin mukaan jopa 98 prosenttia barometriin osallistuneista yrityksistä sponsoroi jossain muodossa urheilua vuonna 2014 (Sponsorointibarometri: Merkkejä piristymisestä, 2015). Tästä prosentista toki vain osa liittyy urheilutapahtumien sponsorointiin, mutta se

kertoo kiinnostuksesta urheilua kohtaa, jota urheilutapahtuma järjestäjät voivat hyödyntää. Tätä kautta voidaan tapahtumalle esimerkiksi saada näkyvyyttä, lisää tuloja tai vahvistaa muita sidosryhmiä.

4.2 Polkujuoksutapahtumat

Kasvavan harrastajamäärän vuoksi kisojen ja erilaisten polkujuoksutapahtumien määrä on koko ajan kasvanut niin Suomessa kuin ulkomailla. Tapahtumatyypit vaihtelevat hyvin suuresti sijainnin, kohdeasiakkaiden sekä järjestäjien takia. Osa on harrastelijoille suunnattu, puolestaan ultramatkan polkujuoksu on jo huomattavasti vaativampi ja joskus jopa useamman päivän kestävä juoksu. Eli lajista pyritään luomaan kaikille sopiva, niin aloittelijoille kuin extreme haasteita kaipaaville. Mikä tekee polkujuoksusta suosittua harrastusvaihtoehtona, vaihtelee yksilöllisesti melko paljon. Osa haluaa lähteä luontoon katselemaan maisemia, toinen haluaa uusia haasteita muuttuvasta maastosta ja joku ei enää jalkavaivojen vuoksi pysty juoksemaan asfaltilla, jolloin luonnollisen alustan valitseminen on lähes pakollista. Tietysti tulee huomioida myös terveydelliset hyödyt, joita on useita, sillä vaikka vauhti ei olisi kova, kehittyy matkalla silti muut taidot.

Polkujuoksutapahtumat ovat kasvaneet Suomessa niin tapahtuman kuin kävijämäärän osalta. Tästä kertoo muun muassa trailrunning.fi sivuston tilastot, sillä vuonna 2014, poissulkien Cup malliset useamman kilpailun sisältävät sarjat, oli kilpailuita ilmoitettuna kiskalenteriin kaksikymmentäyksi (Polkujuoksukilpailukalenteri 2014). Puolestaan vuonna 2017 polkujuoksukilpailuita järjestettiin 120 kappaletta. Kilpailuiden määrä onkin kasvanut joka vuosi ja samaa ennustetaan tapahtuvan vuonna 2018. (Lahtinen, 2018.) Kilpailuiden suosio onkin yllättänyt ja osa tapahtumista myydään hetkessä loppuun. Tästä hyvänä esimerkkinä toimii NUTS Karhunkierros 2018 polkujuoksutapahtuma myytiin neljässä tunnissa loppuun, vaikka osallistumispaikkoja kilpailuun oli yli kahdelle tuhannelle (Hamunen & Airila 2018, 85). Tämä tarkoittaa sitä, että ennakoilmoittautuneiden pohjalta NUTS Karhunkierroksen osallistujamäärä nousee yli kuudellasadalla juoksijalla verrattuna edellisvuoteen, kun kilpailijoita oli vähän yli 1400. (Lahtinen 2018). Suuri suosio onkin johtanut siihen, että yksi suurimmista Suomessa järjestettävistä polkujuoksutapahtumista, Vaarojen Maraton,

on päättänyt ottaa käyttöön osallistumispaikkojen arpomisen ilmoittautuneiden kesken (Hamunen & Airila 2018, 85).

Koko luokaltaan Suomessa järjestettävät polkujuoksutapahtumat vaihtelevat kuitenkin suuresti. Juuri isoimmista tapahtumista pienempiin paikallistapahtumiin kuten Bodom Trail Runista Päijänne Polkujuoksuun. Vaikka tapahtumien määrä on noussut, osa aikaisemmin järjestetyistä tapahtumista lopetettu tai peruttu erinäisistä syistä kuten vähäisestä osanottajamäärästä. Tämän vuoksi onkin tärkeää huomioida oman tapahtuman tavoitteet, kohderyhmä sekä markkinointi ennen kilpailua. Ja puolestaan kilpailun jälkeen muistaa tehdä jälkihoito kuten palautteen vastaanotto sekä kilpailijoiden huomioiminen.

Tulee myös muistaa, että polkujuoksutapahtumissa ei ole tärkeää vain itse juoksuosuus ja sen toimivuuden varmistaminen vaan tulee huomioida myös kilpailijoiden viihtyvyys. Usein kilpailijoilla on erilaisia motiiveja lähteä polkujuoksutapahtumaan mukaan, joten juoksijoiden taso vaihtelee hyvin kattavasti ensikertalaisesta huipputasolla juoksijaan. Yhteisöllisyys onkin suuri osa polkujuoksutapahtumaa ja usein kuumisia ja tsempejä vaihdetaan kilpailukeskuksen lisäksi jopa reitillä (Hamunen & Airila 2018, 84). Kilpailusta usein tekee myös mukavamman oikeanlaiset varusteet. Yksi tärkeimmistä varusteista on hyvät kengät, joilla pystyy juoksemaan vaivattomasti. Polkujuoksuun on kehitetty erikseen kenkiä, jotka usein ovat hieman napakammat kuin yleensä juoksukengät sekä niiden ominaisuudet on pyritty tekemään mahdollisimman polkujuoksua ajatellen. Polkujuoksukenkiä löytyy nastallisina sekä nastattomina, jolloin pitoa luo kuvioitu pohja sekä nappulat. Kuitenkin lenkkareillakin pärjää, jopa kilpailuissa. (Hamunen & Airila 2018, 20-22). Joten kalliita varusteita ei välttämättä polkujuoksutapahtumaan vaadita, mutta niitä on saatavilla niitä kaipaaville. Usein tapahtumajärjestäjät erityisesti pidemmällä matkoilla vaativat tiettyjä tavaroita mukaan otettaviksi, esimerkiksi juotavaa, lampun, kartan sekä puhelimen hätätilanteita varten.

4.3 Kestävä kehitys tapahtumatuotannossa

Kestävyys on tärkeä osa huomioida mitä tahansa tapahtumaa suunniteltaessa. Tapahtumatuottajien tulisi pohtia kaikkia kolmea kestävän kehityksen osa-aluetta, sekä

ottaa ne resurssien puitteissa mukaan tapahtumaa suunniteltaessa sekä toteuttaessa. Ekologinen näkökulma on usein eniten esillä kestävyiden näkökulmista tapahtumatuotannossa. Mutta ekonomisen tai sosiaaliskulttuurisen kestävyiden merkitystä ei tule unohtaa tapahtumia luodessa. Tapahtumilla on usein erilaisia vaikutuksia ympäristöä ajatellen, sillä tapahtumien luonteet vaihtelevat suuresti. Tärkeänä osana tapahtuma suunnittelua on luonnonvarojen kestävä käyttö sekä ympäristö vaikutusten minimointi (Ekonen, Pyykkönen, Timonen, Teriö & Törn 2010, s9). Jo pelkästään hyvin suunnitellulla jätehuoltosysteemillä tekee suuren palveluksen ympäristölle. Ensimmäinen askel onkin suunnitella jätehuolto kuntoon. Eli tehdä toimia jätteiden vähentämiseksi, kierrättämiseksi sekä käyttää uudelleen mahdollisimman paljon materiaaleista (Sloan ym. 2013, s322). Myös tapahtuman osto politiikka tulisi pyrkiä suunnittelemaan etsien parempia ympäristöystävällisiä valintoja, kuitenkin huomioiden budjetin ja realistiset mahdollisuudet (Mts. 320). Erityisesti isojen, paljon ympäristöä kuormittavien tapahtumien tulisi suunnitella tarkoin tapahtuman vaikutukset. Isossa mittakaavassa onkin hyvä käyttää hyödyksi standardisoituja ympäristömalleja. Esimerkiksi ISO 14001 standardi on valmis ympäristömalli. Sen avulla saadaan ympäristöjärjestelmät- sekä auditoinnit, elinkaariarvioinnit sekä erilaisia ympäristömerkin- töjä. (Ekonen yms. 2010, s46). Näiden yleisten ympäristömerkkien avulla tapahtuma voi esimerkiksi käyttää osana markkinointia ja siten saada kilpailuetua muihin samankaltaisiin tapahtumiin ympäristöstä kiinnostuneiden silmissä.

Maailman mittakaavassa sosiokulttuurillinen kestävä kehitys on hyvin paljon esillä. Monissa maissa tällä hetkellä on hyvin isoja eroja esimerkiksi rikkaiden ja köyhien välillä, joten töitä köyhyyden vähentämiseksi täytyy tehdä paljon. Mutta myös tapahtumatuotannossa on tärkeä osa sosiokulttuurisille ajatuksille. Suomessa tärkeä osa tapahtumatuotantoa on erilaisten lakien ja säädösten noudattaminen. Lakien avulla voidaan muun muassa hallita tapahtumien laatua sekä tarvittaessa pakottaa tapahtumajärjestäjät esimerkiksi nostamaan turvallisuuden tason tietylle asteelle. Tapahtumat tuovat myös valtiolle verotuloja, joita valtio puolestaan käyttää osana vastuullisuuden lisäämistä. Valtion, kunnan sekä yksittäisten toimijoiden lupien lisäksi tulee saada lupa tapahtumapaikan omistajalta. (Sloan ym. 2013, s313.) Tapahtumatuottajien tulisi muistaa huolehtia vastuullisuudesta asiakasetuisesti, mutta myös työntekijöistään, olivat he palkallisia tai vapaaehtoisia. Tärkeää on henkilöstön hyvinvoinnin

huomioiminen, motivointi sekä ennen kaikkea kouluttaminen (Ekonen yms. 2010, s9). Näiden toimien avulla tapahtuma saa hyvinvoivia työntekijöitä, joiden panos on huomattava tapahtuman onnistumiselle. Myös viestiminen ulkoisissa kanavissa sekä sidosryhmille kestävän kehityksen mukaisista arvoista on tärkeää. Etenkin tapahtuman sijaitessa kulttuurillisesti tai historiallisesti merkittävässä paikassa on hyvä mahdollisuus tuoda tapahtumakävijöille esille paikallisen kulttuurin sekä historian merkitystä yhä nykyaikana. (Sloan ym. 2013, s315.) Paikallisuuden huomioiminen ylipääntänsä tapahtuman luonteesta riippumatta on tärkeää huomioida. Sen avulla voidaan luoda ryhmähenkeä paikallisesti sekä tapahtuman sidosryhmien, asiakkaiden sekä työntekijöiden välillä.

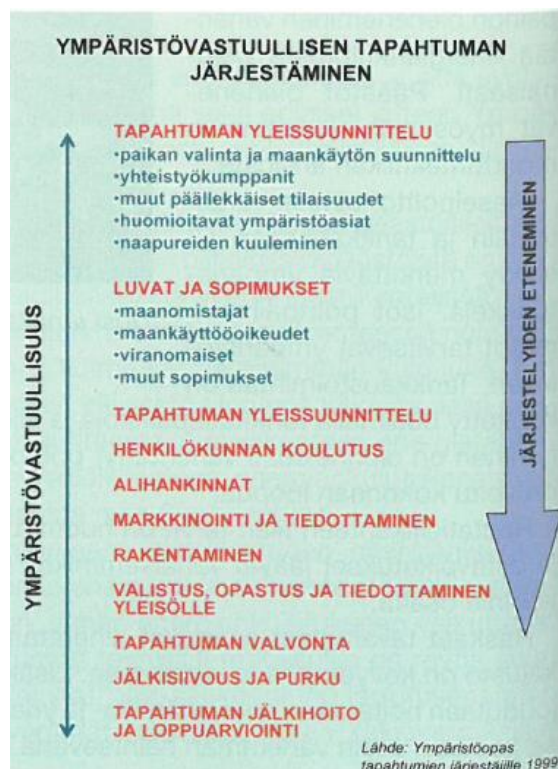
Ekonomisen kestävän kehityksen huomioiminen luo pohjan sosiokulttuurisesta sekä ekologisesta kestävydestä huolehtimiselle. Keskeisimpinä osina ekonomisessa kestävydessä voidaan pitää kannattavuutta, kilpailukykyä, tuottoa omistajille sekä tapahtuman odotuksiin vastaamista. (Ekonen, Pyykkönen yms. 2010, s9.) Hyvin hoidetuilla taloudellisesti vastuullisilla toiminnoilla pyritään keskittymään erityisesti paikallisten --hyvinvoinnin, -elämänlaadun sekä -yritysten tukemiseen. Yhteistyöllä muiden paikallisten toimijoiden kanssa onkin suuri rooli tapahtumatuotannossa, sillä niiden avulla yritys voi säästää rahaa, levittää tietoutta yrityksestä ja tapahtumasta puolin ja toisin. (Mts. s37.) Tärkeä osa vastuullista ekonomista toimintaa on luoda toimiva budjetti, sillä ilman toimivaa budjettia tapahtuman talous kärsii helposti ja luo ongelmia mahdollisesti yhteistyökumppaneille, mutta myös tapahtuman jatkumolle.

5 Päijänne Polkujuoksu

Päijänne Polkujuoksu on polkujuoksutapahtuma, joka luotiin osana tätä työtä varten ymmärtämään kestävän kehityksen mukaisen polkujuoksutapahtuman järjestämistä. Nimensä mukaisesti kilpailu haluttiin tuoda Päijänteen maisemiin ja näin tukea Päijänteen alueen kestävään kehitystä. Taustalla on hanke, jossa pyritään saamaan Päijänne osaksi Unescon biosfäärialueita. Unescon biosfäärialueiden tarkoituksena on suojella kestäväää kehitystä huomioiden luonnon monimuotoisuus, jolloin voidaan tutkia ja hallita ihmisten toimien vaikutuksia suojellulla alueella. Tavoitteena on luoda tasapainoinen suhde ihmisten ja luonnon välille, jotta voidaan varmistaa luonnon monimuotoisuus myös tulevaisuudessa. (Biosohere Reserves- Learning Sites for

Sustainable Development 2017.) Vahva Päijänne -biosfääribrändi voisi auttaa eri alojen toimijoita Päijänteen alueella, esimerkiksi matkailussa, kalastuksessa ja maataloudessa (ProPäijänne ry 2018). Päijänne Polkujuoksu haluaa omalta osaltaan viedä projektia eteenpäin lisätä huomiota Päijänteen alueelle sekä vahvistaa kestävä kehityksen mukaista toimintaa. Mahdollisesti myöhemmin vuosina Päijänne Polkujuoksulla on mahdollisuus hyödyntää Päijänne -biosfääribrändiä esimerkiksi markkinoinnissaan.

Ennen tapahtuman suunnittelun aloitusta etsittiin valmista tietoa, miten järjestetään toimiva polkujuoksutapahtuma, sekä keskityttiin kestävyden huomioimista. Tietoa siitä, miten voidaan järjestää polkujuoksutapahtuma, saatiin Classic Trails Finland ry:n avoimista materiaaleista, joissa oli käytetty Bodom Trailiä ja Nuukio Classic trail maraton -tapahtumia (Vinkkejä polkujuoksukisojen järjestäjille 2015). Materiaalit antoivat käytännön tietoa, miten polkujuoksutapahtuma tulisi järjestää ja millaisia asioita siinä tulisi huomioida. Toki lopullinen vastuu siitä, millaiseksi polkujuoksutapahtuman haluaa tehdä, on itse järjestäjillä. Kestävä kehityksen näkökulmasta hyödynnettiin kuviota, jossa on kuvailtu toimia vastuullisen tapahtuman järjestämiseksi.

Kuvio 3. Ympäristön huomioiminen tapahtumassa (Hemmi 2005, 194.)

5.1 Suunnittelu

Päijänne Polkujuoksun järjestäminen aloitettiin tammikuussa 2018 päätämällä kohderyhmä ja sijainti tapahtumalle. Tärkeiksi arvoiksi nousivat vastuullinen tapahtumatuotanto, paikallisuus sekä polkujuoksun tuominen esille kaikille sopivana harrastusmuotona. Kohderyhmäksi muodostui paikalliset harrastajat, ja tapahtuman tavoitteena oli toteuttaa matalan kynnyksen kilpailu, jotta myös ensikertalaiset uskaltaisivat lähteä mukaan. Tapahtumapäivämääräksi tuli 5.5.2018, koska toukokuun alussa on vähemmän tapahtumia kuin kesällä lomien alettua. Tiedossa oli muutama muukin polkujuoksu-harrastajia kiinnostava tapahtuma samalle viikonlopulle, mutta myös muina viikonloppuina olisi ollut sama kilpailutilanne eri tapahtumien välillä. Ajankohta sopi myös yhteistyökumppanille, Villa Jääskelälle. Villa Jääskelä on juhlatila Vaajakoskella Jyväskylässä. Paikka sopi hyvin teemaan, sillä Villa Jääskelällä on pitkä historia ja esimerkiksi se suosii kotimaisia, aitoja ruokatuotteita.

Kestävä kehitys tarkoitti Päijänne Polkujuoksun järjestelyissä ekologisuuden kautta sitä, että kilpailun valmisteluissa ja itse kilpailussa käytettiin mahdollisimman vähän paperia ja pyrittiin tuottamaan ylipäättään mahdollisimman vähän roskaa. Esimerkiksi markkinointi oli pääosin internetissä, lukuun ottamatta flyereita eli mainoslehtisiä. Kilpailun aikana syntynyt paperijäte niin papereista kuin maalissa tarjotuista paperimukeista kierrätettiin. Kierrätystä auttoi myös lainaan saadut kankaaiset numerolaput, jota oli käytetty useasti ennen kilpailua ja todennäköisesti myös kilpailun jälkeen. Yksi isoimmista muovihankinnoista, joka kilpailuun hankittiin, olivat muoviset reittiviitoitusmerkit. Reittiviitoitus kerättiin kuitenkin kokonaan pois metsästä kilpailun jälkeen eikä sitä ollut kiinnitetty niin, että ympäristö olisi vahingoittunut. Myös itse reitti pyrittiin järjestämään niin, ettei se rasittanut luontoa muualta kuin valmiilta polulta. Kisa-reitille eikä paikalle ei jäänyt roskaa luontoon sillä kilpailusäännöissä oli kielletty roskaaminen hylkäämisen uhalla.

Näiden, jo melko pienien ja helposti järjestettävien asioiden avulla on polkujuoksutapahtumasta mahdollista saada kestävä kehityksen ympäristöajattelua mukaileva. Kilpailun säännöt toivat esille myös kaikkien auttamisvelvollisuuden loukkaantunutta kohtaan, joten myös sosiaalinen puoli oli kilpailussa huomioitu. Sosiaaliseen kestävä

kehityksen ajatteluun panostettiin myös hyvällä fiiliksellä, jota pyrittiin luomaan esimerkiksi työntekijöiden kannustuksella kilpailijoille. Myös työntekijöille pyrittiin luomaan mahdollisimman mukavat oltavat erityisesti, koska työntekijöinä toimivat vapaaehtoiset talkoolaiset. Tarjolla oli kahvia, limsaa & vichyä ja keksejä, joita he saivat vapaasti ottaa. Tämän lisäksi kilpailun jälkeen hekin pääsivät nauttimaan keittolounaasta järjestäjän maksamana. Myös tasa-arvoa pyrittiin huomioimaan muun muassa palkinnoissa sekä yhteislähdössä. Tasa-arvoon jäi kuitenkin vielä parantamisen varaa, mitä avataan tarkemmin myöhemmin.

Ekonomista vastuullisuutta Päijänne Polkujuoksussa toi esille asiakaslähtöinen hinnoittelu sekä tapahtumasta maksetut verot sekä muut maksut yhteistyökumppaneille. Lopulliseksi hinnaksi ennakoilmoittautumiseen Päijänne Polkujuoksussa tuli 26€, joka sisälsi ajanoton, merkatun reitin, ensiavun, saunan sekä suihkun kilpailun jälkeen, keittolounaan, juoman maalissa, arvontapalkintoihin osallistumisen, kolmen parhaan palkitsemisen naisten/miesten kilpasarjoissa sekä kuvamateriaalin kilpailun jälkeen. Ennakoilmoittautuminen oli avoinna 3.5.2018 asti, jonka jälkeen kilpailijalla oli mahdollisuus ilmoittautua vielä paikan päällä 35€ hintaan. Hinnaksi pyrittiin löytämään summa, joka kattaisi varmasti kaikki syntyvät kulut tilavuokrasta, ruokailusta sekä muista mahdollisista kuluista & veroista sekä tietysti saamaan pientä voittoa. Kuitenkin tavoitteena löytää hinta, jonka suurin osa pystyisi tapahtumasta maksamaan. Hinnoittelustrategiaksi Päijänne Polkujuoksussa valikoituikin kustannuspohjainen hinnoittelu. Usein polkujuoksukilpailuissa on kuitenkin käytössä hintaporrashinnoittelu, eli hinta nousee mitä lähempänä tapahtuma on. Tätä tapaa käyttävät erityisesti isommat tapahtumat, jotka julkistavat jo edellisen vuoden kilpailuissa seuraavan kilpailun tiedot sekä hintaporrassaikataulun. Päijänne Polkujuoksun ilmoittautuminen aukesi kuitenkin vain noin kaksi kuukautta ennen kilpailun alkua, jolloin selkeämmäksi tuli valita vain yksi ennakkomaksu hinta. Polkujuoksutapahtumien hinnat vaihtelevat yleisesti kymmenestä eurosta jopa yli sadan euroon. Hintaan vaikuttaa paljolti mitä muuta polkujuoksun lisäksi tapahtuma tarjoaa ja mitkä ovat juoksumatkat, koska järjestäjille tulee huomattavasti suuremmat kustannukset ultramatkojen järjestelyistä esimerkiksi huoltopisteiden osalta.

Kun tapahtuman perustoiminnot oli päätetty, oli tapahtuman julkistamisen sekä markkinoinnin vuoro. Markkinointi toteutettiin pääosin nollabudjetilla, sillä alkupää-omaa tapahtuman markkinointiin ei ollut juurikaan käytettävissä. Markkinoinnissa panostettiin vahvaan visuaaliseen ilmeeseen ja tapahtuman logo kokeiltiin huomioida kaikissa markkinointiesitteissä brändin vahvistamiseksi. Tapahtuman promootioon pyrittiinkin saamaan kuvamateriaalia, jota haittasi lumiset olosuhteet pitkälle kevääseen. Kuvia kuitenkin saatiin hyvin aikaiseksi ja tapahtumalle luotiin myös promootiovideo, joka löytyy Youtubesta (Päijänne Polkujuoksu 2018). Ensimmäinen markkinointitoimi oli luoda tapahtumalle nettisivut, jotka toimivat markkinoinnin pohjana. Sivut jotka julkaistiin helmikuun lopussa, hieman ennen ilmoittautumisen aukenemista Blogger- sivustoa käyttäen. Tämä mahdollisti nettisivujen luonnin ilmaiseksi sekä blogitekstien lisäämisen sekä jakamisen helposti. Miinuksena sivustolla puolestaan oli nimeen tullut blogspot-lisäosa, joka pidensi nettisivujen osoitetta ja saattoi tehdä niiden löytämisen siten hankalammaksi. Tapahtumalle luotiin myös oma Facebook sekä Instagram profiili. Facebook toimi kotisivujen julkaisun jakokanavana ja seuraajien määrä nousikin tasaisesti ennen tapahtumaa, mutta erityisesti sen jälkeen. Suurin osa Päijänne Polkujuoksun kotisivuille päätyneistä tulikin Facebookin kautta. Tapahtuma jaettiin tiedoksi myös muille sivustoille, joista tärkeimmäksi nousi Trailrunning Finlandin kilpailukalenteri. Internetmarkkinoinnissa tulee huomioida myös Googlen hakukoneoptimointi ja henkilökohtaiset profiilit markkinointikanavana.

Viittaavat sivustot

Kohde	Sivun katselut
m.facebook.com	1384
www.trailrunning.fi	253
www.google.fi	146
www.facebook.com	101
www.google.com	58
t.co	51
trailrunningfinland.com	49
l.facebook.com	37
lm.facebook.com	29
l.instagram.com	26

Kuvio 4. Päijänne Polkujuoksun kotisivujen kävijätilasto (Päijänne Polkujuoksu 2018.)

Internetmarkkinoinnin lisäksi tapahtuman A5 -kokoisia flyereita jaettiin aktiivisesti Jyväskylän alueella muun muassa ilmoitustauluilla. Flyereiden määrää pyrittiin kuitenkin ympäristöllisistä syistä rajoittamaan. Flyereita oli tarjolla myös Retkelle-messuilla, joka oli Päijänne Polkujuoksun kannalta suurin yksittäinen markkinointitoimi. Retkelle-messut järjestettiin 21. - 22.4.2018 Jyväskylän Paviljongilla yhdessä Wemmi-kevätmarkkinoiden sekä Metsämme-messujen kanssa. Messut toivat näkyvyyttä niin tapahtumalle kuin polkujuoksulle, ja moni messukävijä kiinnostuikin lajista.

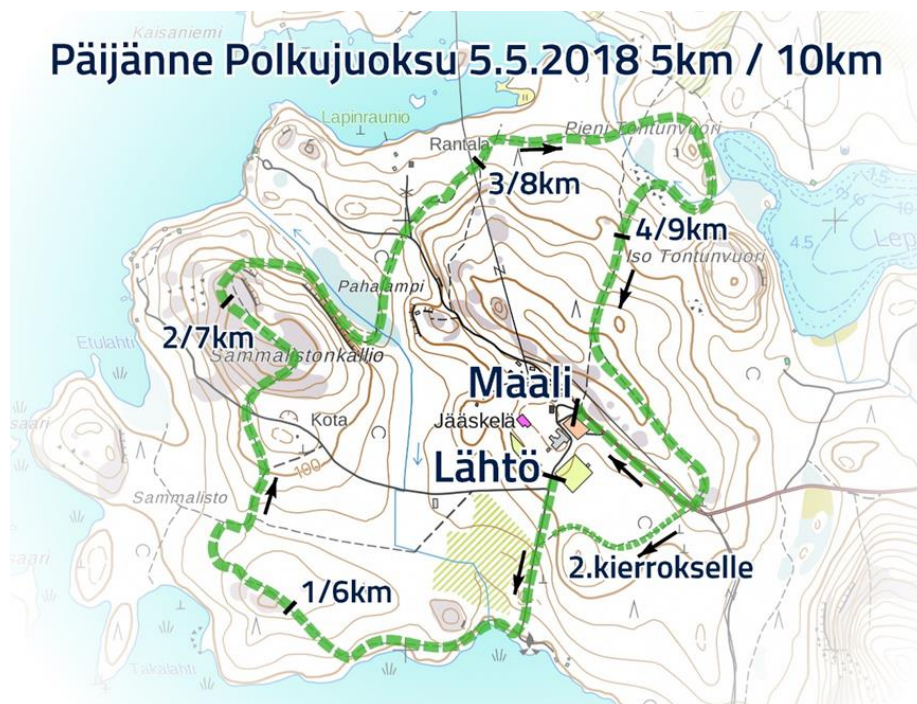
Markkinoinnin ohella yksi suurimmista tehtävistä oli löytää tapahtumalle yhteistyökumppaneita. Yhteiskumppaneiksi pyrittiin löytämään erityisesti paikallisia, erityisesti Vaajakosken alueen yrityksiä. Kumppaneita hankittiin joko puhelimitse tai käymällä paikan päällä, mutta muutamia yrityksiä lähestyttiin sähköpostitse. Henkilökohtaiset kontaktit helpottivat muun muassa palkintojen, numerolappujen ja ajanottovälineistön hankinnassa. Lähes kaikki palkinnot saatiinkin yhteistyökumppaneilta, joten rahaa ei juurikaan palkintoihin mennyt. Kilpailussa haluttiin luoda hyvää mieltä, joten kilpasarjojen voittajien lisäksi osa palkinnoista arvottiin osallistujien kesken, jolloin kaikilla oli mahdollisuus voittaa.

Tärkeänä osana tapahtumatuotantoa on muistaa hankkia tarvittavat luvat sekä huolehtia turvallisuuden takaamisesta. Koska Päijänne Polkujuoksu oli melko pieni tapahtuma ei se tarvinnut lupia poliisilta tai muilta viranomaisilta. Suurin osa lupa-asioista oli valmiiksi hoidettu Villa Jääskelän toimesta, sillä he muuan muassa omistivat maankäyttöoikeudet sekä heillä oli Teoston hupilupa musiikin soittoon tapahtumassa. Myöskään paikallinen pelastuslaitos ei tarvinnut pelastussuunnitelmaa, mutta sellainen luotiin silti osallistujien, katsojien sekä työntekijöiden turvaamiseksi. Tärkeimmiksi asioiksi turvallisuutta ajatellen nousi reitin turvallisuuden varmistaminen sekä varautuminen mahdollisiin loukkaantumisiin. Joten reitti kuljettiin useasti tapahtumanjärjestäjän toimesta ja poistettiin mahdolliset vaaratekijät sekä valmisteltiin ensiapulaukku kuvaajan mukaan luontoon tapahtuman ajaksi sekä isompi ensiapupaketti sekä useita ensiapuhenkilöitä maalialueelle.

Lopulliseksi matkaksi Päijänne Polkujuoksussa valikoitui viisi sekä kymmenen kilometriä. Matkat ovat hieman tavallista polkujuoksukilpailua lyhyemmät, koska aloittelijoille sekä kilpailukauden avaajille pyrittiin luomaan helpotusta osallistumiseen. Kymmenen kilometriä valikoitui päämatkaksi ja viiden kilometrin lenkille oli tarjolla vain

kuntosarja. Reitti kulki lähes koko matkan seuraten Jääskelän luontopolkua. Luontopolku on Jyväskylän kaupungin ylläpitämä ja se on myös osittain Euroopan Unionin Natura 2000 verkoston suojelukohteita (Luontopolut, 2018). Tämän vuoksi kilpailureitti teki vain tarvittavan muutaman lenkin pois polulta, jotta ympäristöä ei rasitettaisi turhaan. Reitti oli hyvin vaihtelevaa maastoa, alkureitti kuljettiin rannassa tasaisella hieman kivikkoisella alustalla, josta vuorossa oli pieni ensimmäinen nousu metsän siimekseen. Noin reitin puolivälissä oli isoin nousu avokallioille, joista kilpailijoille avautui maisema Päijänteen ylle ja jopa Riihivuoren rinteet pystyi näköalakohtasta näkemään. Yksi teknisimmistä juoksuosuuksista oli Sammalistonkalliolta laskeuduttaessa, sillä mäki oli melko jyrkkä sekä portaat alas vaativia. Tämän jälkeen tuli helpompaa juoksuosuutta kuusimetsässä sekä pitkospuilla suon ylitse. Polun koko vaihteli läpi reitin isosta pieneen ja muutama pakollinen tieosuuskin reitiltä löytyi, mutta pääosin kilpailureitti onnistuttiin tekemään polkujuoksu kilpailulle ominaisesti metsikköön välten isoja uria tai teitä.

Kuva 1. Päijänne Polkujuoksun reittikartta

5.2 Toteutus

Tapahtuman toteutus aloitettiin jo tapahtumaa edeltävänä päivänä. Reitti juosti vielä läpi reittimerkintöjen ollessa paikalla. Lisäksi laitettiin kilpailutoimisto kuntoon

ja varauduttiin vielä mahdollisiin viime hetken muutoksiin. Suurin osa työntekijöistä oli jo perehdytetty aikaisemmin, mutta lisäperehdytyksellä varmistettiin työntekijöille mahdollisimman hyvät lähtökohdat seuraavan päivän tapahtumaan. Erityisesti turvallisuutta painotettiin, ja kerrottiin, mitä turvallisuussuunnitelmaan oli kirjattu, jotta kaikki osaisivat toimia, jos jotakin sattuisi itselle tai muille. Turvallisuus tapahtumapäivänä oli varmistettu ensiaputarvikkein ja ensiapukoulutuksella osalle työntekijöistä. Kilpailureitillä oli yksi tien ylitys, jonka turvallinen ylittäminen varmistettiin kahdella työntekijällä. Tien ylityksessä oli myös pidemmän reitin osallistujien oma juomapiste, eli he pystyivät jättämään omia juomia tien risteykseen valmiiksi ennen seuraavalle lenkille lähtöä.

Tapahtumapäivän matkalla kisapaikalle laitettiin muutama opaskyltti paikalleen, jotka oli tehty puusta ja kartongista kierrätyksen helpottamiseksi. Tapahtumapaikan lopulliset järjestelyt alkoivat noin kaksi tuntia ennen lähtöä. Tapahtuman lähtö oli aivan tapahtumakeskuksen vieressä, mutta osallistujilla oli mahdollisuus kulkea lähtöpaikalle yhdessä järjestäjien kanssa. Kilpailun alkaessa aloitettiin ajanotto lähtöpaikalta, jotta saatiin varmistettua kellojen olevan täysin samassa ajassa. Ajanotto kilpailussa olikin varmistettu kahdella eri tavalla, joista molemmat toimivat moitteettomasti läpi kilpailun. Toinen ajanotto toimi ilmaisen nettisivun kautta ja sivuilta saikin kilpailun päätyttyä Excel-tiedostossa kaikki ajat suoraan. Toisena ajanottovälineenä oli perinteisempi ajanottolaite, joka toimi normaalin sekuntikellon tapaan, mutta tulosti pienelle paperille kaikki ajat. Maaliintulo järjestys otettiin puolestaan ylös perinteisesti paperille kirjattuna, myös kahden henkilön toimesta, jotta voitiin varmistaa oikea järjestys. Mikäli maaliin tulossa olisi sattunut joku sekaannus, oli maaliin asetettu maalikamera, jonka avulla tarvittaessa olisi voitu tarkistaa maaliin tulija sekä aika.

Koska kilpailun aikana kaikki sujui melko pitkälti suunnitellusti, viihtyivät osallistujat sekä kannustajat tapahtumapaikalla vielä pitkään kilpailun jälkeen saunoessa, syödessä sekä juttelemassa. Aikataulusta hieman venyttiin palkintojenjaon osalta, vaikka naisten kilpasarjan palkinnot jaettiin aikataulun mukaisesti hieman kello 13 jälkeen, jaettiin miesten sarjan palkinnot vasta lähempänä 14, koska voittajat eivät olleet paikalla. Tämä pieni aikataulun jousto ei kuitenkaan näkynyt haittaavan ketään. Tapahtumapäivän kuvamateriaalia on löydettävissä työn liitteistä (Liite 1).

5.3 Jälkihoito

Tulokset pyrittiin saamaan Päijänne Polkujuoksun nettisivuille mahdollisimman pian tapahtuman loputtua jakoon. Tärkeää oli myös huomioida kestävä kehitys tapahtuman jälkeen eli varmistaa, ettei tapahtumakeskukseen tai maastoon jäänyt roskia tai reittimerkintää. Yhdelle kohdalle tosin metsään jätettiin varoituskyltti järjestäjän toimesta, sillä paikalla sijaitsi rikkinäiset portaat, joista pyrittiin varoittamaan muita luontopolun käyttäjiä. Kaikki tapahtumassa käytetty materiaali pyrittiin kierrättämään tai jätettiin talteen mahdollisia jatkokilpailuja ajatellen. Tapahtuman jälkeen haluttiinkin jättää osallistujille tunne, että heitä muistetaan kilpailun jälkeenkin. Osallistujille lähetettiin sähköpostiviesti kilpailun jälkeisenä päivänä, jossa kiitettiin osallistumisesta, pyydettiin palautetta sekä mukana oli linkki kyselyyn. Tämän lisäksi kilpailuista otetut kuvat julkaistiin niiden muokkaamisen jälkeen kilpailijoiden nähtäville sekä jaettavaksi omaan sosiaaliseen mediaan tai ladattavaksi itselle muistoksi tapahtuman jälkeisellä viikolla. Tapahtumatuottajan näkökulmasta tuli varmistaa kaikkien osallistujien maksut, sillä osan osallistumismaksujen eräpäivä oli vasta toukokuun loppupuolella. Kaikki osallistujat kuitenkin maksoivat hyvin maksunsa, joten se helpotti huomattavasti jälkitöitä kilpailunjärjestäjän kannalta.

Kilpailun osallistujat jättivät mukavasti palautetta sillä 39 osallistujasta 15 vastasi osallistujille annettuun kyselyyn, jonka osana palautetta kerättiin. Tämän lisäksi tapahtumapaikalla saatu suullinen palaute huomioitiin myös. Kaikki saatu palaute oli positiivisessa hengessä jätettyä sekä tietysti joitain parannusehdotuksia löytyi myös. Osallistujat kokivat kaiken kaikkiaan kilpailun onnistuneeksi ja erityisesti hyvästä yhteishengestä joka kilpailupaikalla vallitsi, sekä olo että kaikki oli tervetulleita taustasta riippumatta. Tämä tietysti on erityisen hyvä palaute, sillä tapahtumasta pyrittiinkin tekemään hyvän mielen tapahtuma kaikille kisailijoille. Reitti sen sijaan herätti monenlaisia tunteita, sillä osa oli hyvin tyytyväinen reittiin, kun osa puolestaan koki sen hieman haastavaksi ja osaa jäi haittamaan reitin hieman yli 10 kilometrin pituus. Suullisista palautetta saatiin erityisesti kilpailun hyvistä reittimerkinnöistä, sekä lisäkannustuksesta joka auttoi jaksamaan reitin varrella ja loppukirissä. Suurin harmitusta aiheuttanut asia oli naisten saunomismahdollisuus, jonka saatavuus selvisi vasta kisapaikalla. Tähän johti, se että alun perin vain miehillä piti olla sauna, koska heidän saunamahdollisuus oli kauempana eikä tarjolla ollut juoksevaa vettä, joten

pyrittiin varmistamaan lämpöisen veden saanti miehille. Naisten pesupaikka sen sijaan löytyi aivan kilpailukeskuksesta ja heillä oli käytössä useampi suihku. Naisille päätettiin kuitenkin kisapäivänä lämmittää sauna Villa Jääskelän toimesta, koska naisosallistujia oli enemmän miehiin verrattuna, niin haluttiin varmistaa, ettei kukaan joudu seisomaan viileässä odotellen omaa suihku vuoroa. Tämä oli alusta asti hieman kyseenalainen asia kestävyysurheilun kannalta sillä niin tai näin ratkaisu ei ollut täysin tasa-arvoinen. Mutta tästä oppineena tulee jatkossa muistaa tasa-arvo asiat vielä paremmin, jotta voidaan varmistaa kaikille mukava tapahtuma.

Osana Päijänne Polkujuoksua tehtiin osallistujille avoin kysely, jonka avulla saatiin palautetta, tietoa millaisia tapahtumaelementtejä ja paikkoja osallistujat arvostavat, sekä tietoa osallistujien näkemyksistä kestävään kehitykseen liittyen. Kyselyyn vastasi 39 osallistujasta 15 ja kysely löytyy työn liitteistä (Liite 2). Vastaajamäärä oli riittävä, sillä vastaukset paljolti muistuttivat toisiaan. Tosin kaikki kyselyyn vastaajat eivät olleet halunneet tai osanneet vastata kaikkiin kysymyksiin, mutta tämä ei vaikuttanut kriittisesti tuloksien saamiseen. Jotta voitiin varmistaa laaja näkökulma polkujuoksupahtumiin liittyen, lähetettiin avoin kysely polkujuoksupahtumien järjestäjille, joka löytyy liitteistä kokonaisuudessaan (Liite 3). Kyselyt osallistujien sekä järjestäjien välillä olivat hyvin samankaltaisia, mutta eri näkökulmista. Kysely lähetettiin kuudelle polkujuoksupahtumajärjestäjälle, joista neljä vastasi, mutta kyseinen määrä oli riittävä, sillä selkeitä yhtenäisyyksiä vastaajien välillä sekä osallistujien vastauksiin oli löydettävissä. Päällimmäisenä asiana, joka tuli ilmi monessa eri kohdassa kyselyä, molemmilta vastaajaryhmillä, oli hyvän fiiliksen luominen. Sen tärkeys koettiin olevan kaikkien vastuulla, sillä tapahtumanjärjestäjien tulee luoda olosuhteet, jotka ovat viihtyisät ja luovat osallistujille turvallisuutta sekä helppoutta. Joka puolestaan antaa osallistujille mahdollisuuden nauttia tapahtumasta sekä toisten saman henkisten ihmisten seurasta ja luoda unohtamattomia kokemuksia.

Koska tapahtuma liittyi vahvasti Päijänteen alueeseen, haluttiin osallistujilta myös tietää, millaisista tapahtumista Päijänteen alueella he olisivat kiinnostuneita. Vastauksissa painottui erityisesti halu matalan kynnyksen tapahtumille, joihin kaikkien on helppoa osallistua. Osa jopa toivoi polkujuoksupahtumaa ilman ajanottoa, jolloin kynnys laskisi yhä enemmän. Matkojen osalta puolestaan toiveet vaihtelivat, sillä

osan mielestä lyhyt matka olisi ehdottomasti parempi ja osa puolestaan haluaisi enemmän haastetta pidemmällä matkalla.

Yleisenä kartoituksena polkujuoksutapahtumaan liittyen osallistujilta sekä tapahtumajärjestäjiltä haluttiin tietää mitä he pitävät tärkeinä ennen ja kisan jälkeen sekä itse juoksun aikana. Näin voitiin saada tietoa kohtaako näiden kahden ryhmän mielihalut, tarpeet sekä tarjonta. Molemmat vastaajaryhmät nostivat esille informaation tärkeyden, jotta tapahtumasta tulee turvallinen sekä viihtyisä. Informaatiota tuli saada jo ennen tapahtumaa sekä tapahtumapaikalla, esille nousi asiat kuten opaskyltit sekä tapahtumapaikalle saapuminen. Reittikuvauksen, kartan sekä merkinnän osuus tapahtumassa koettiin välttämättömäksi. Polkujuoksutapahtumien järjestäjät halusivat luoda reitin hienoihin, mutta turvallisiin maisemiin, jotta osallistujat saavat nauttia luonnosta sekä polkujuoksusta. Useat vastaajat kokivat myös järjestäjien tarjoaman huollon välttämättömyydeksi, erityisesti pitkillä matkoilla. Huolto toki sisältää monia eri asioita, kuten juoma sekä napostelutarjoilun matkan aikana sekä jälkeen, mutta myös esimerkiksi tavarasäilytyksen sekä turvallisuuden takaamisen tienylityksissä ja muissa vaarapaikoissa. Tämän lisäksi kilpailun jälkeen osallistujat halusivat tulokset pian nähtäville, minkä osa tapahtumajärjestäjistä tekeekin, jopa Online tulosten muodossa. Arvostukseen osallistujille nousi myös pesu- sekä ruokailumahdollisuus kilpailun jälkeen. Osa tapahtumajärjestäjistä halusi erityisesti panostaa huomioimalla osallistujien erilaiset tarpeet, kuten erikoisruokavaliot. Lisäksi esille nousi polkujuoksutapahtumasta saatu pieni muisto, jolla pyritään varmistamaan, että kaikille jää hyvä fiilis tapahtumaan osallistumisesta.

Koska kestävä kehitys tarkoittaa monille hieman eri asioita, haluttiin tutkimuksen kannalta selvittää yleisellä tasolla mitä kestävä kehitys tarkoittaa kyselyyn vastanneille, sekä miten sen tulisi näkyä polkujuoksutapahtumissa. Puolestaan tapahtumajärjestäjien näkökulmasta selvitettiin, koetaanko vastuullista toimintaa osaksi tapahtuman järjestämistä ja miten sitä huomioidaan mahdollisesti tällä hetkellä. Vastauksien pohjalta voitiin todeta kestävä kehityksen olevan tärkeää useista syistä. Kestävä kehityksen osa-alueista erityisesti ekologisuus nousi selkeästi esiin, mutta myös sosiaalinen sekä ekonominen puoli kestävyttä oli nähtävissä vastauksissa. Sosiaalinen kestävä kehitys on selkeästi läsnä polkujuoksutapahtumissa, sillä yleinen fiilis oli asia mikä tuli esille useasti. Tapahtumapaikoilla usein toisilleen tuntemattomatkin

saattavan innostua juttelemaan ja auttamaan toisiaan ja jopa ystäväystymään sen avulla. Vaikka osalle osallistujista kilpailu on tärkeässä roolissa, pyritään kaikille luomaan mahdollisuus tulla mukaan taustasta huolimatta. Myös kilpailunjärjestäjän toiminta on usein vapaaehtoisten voimin tehtyä työtä, joten myös se tukee kestävän kehityksen ideologiaan.

Hallitseva arvo vastauksissa oli luonto, koska sen merkitys polkujuoksun harrastamiselle on ehdoton. Luontoa pyritään osallistujien sekä järjestäjien puolesta huomiomaan monin eri tavoin. Jo tapahtumaa suunniteltaessa, tulee reitti saada kulkemaan lähes kokonaan valmiita polkuja, jotta vältetään luonnon turha rasitus. Tavoitteena onkin, että tapahtuman jälkeen ei ole nähtävissä mitään tapahtumaan liittyvää vaan alue on samassa kunnossa seuraavaa vuotta ajatellen. Tämän vuoksi tapahtumajärjestäjät keräävät reittimerkinnot sekä siivoavat tapahtumakeskuksen välittömästi tapahtuman päätyttyä. Luontoa halutaan suojella myös tekemällä ympäristöystävällisiä valintoja, kuten kierrättämällä sekä vähentämällä roskien määrää. Roskaaminen onkin useassa tapahtumassa ehdottomasti kielletty ja siitä saattaa seurata jopa juoksusuorituksen hylkääminen. Huomioitavaa on myös se, ettei pelkästään tapahtumajärjestäjien tekemät valinnat riitä, vaan niihin on sitouduttava yhdessä osallistujien kanssa. Kannustaakseen osallistujia vastuullisten toimien seuraamiseen voivat tapahtumajärjestäjät luoda toimintaohjeita osallistujille. Näin on tehnyt muun muassa Bodom Trail, joka on julkaissut erillisen uutisen ympäristöystävällisestä toiminnasta. Uutisessa kerrotaan, miten Bodom Trail toimii ympäristön puolesta, miksi näitä toimia tehdään ja miten osallistujat voivat niitä toteuttaa. (Bodom Trail, 2018.)

Kestävän kehityksen huomioiminen saattaa tulla jopa pakollinen osa polkujuoksutapahtuman järjestämistä. Esimerkiksi Metsähallituksella on oma kestävän kehityksen ohje, joka tapahtumajärjestäjien sekä matkailuyritysten tulee noudattaa, jotta he saavat luvan järjestää ohjelmiaan Metsähallituksen mailla. Polkujuoksutapahtumista haluttiin jatkuvia kaikkien osapuolten toimesta, jotta materiaaleja voidaan käyttää useamman vuoden ajan. Jatkuvuus auttaa ympäristöä monin eri tavoin. Kun tapahtuma järjestetään useamman kerran, voidaan siinä käyttää samoja materiaaleja, eikä tarvetta uusille roskille ja kertakäyttöasioille ole. Jotta roskien määrää voidaan vähentää, tulee järjestäjien ja osallistujien tehdä yhteistyötä. Osa polkujuoksutapahtu-

majärjestäjistä onkin ottanut jo käyttöön ohjeen, jonka mukaan osallistuja ottaa reitille huoltopisteisiin oman juomapullon, johon järjestäjä tarjoaa sisällön. Järjestäjien toimesta myös materiaaleja pyritään muuttamaan ympäristöystävällisimmiksi. Esimerkiksi reittimerkintöjä pyritään vaihtamaan muovisista merkkinauhoista siimariin, jota käytettäisiin useamman kerran. Tämä vähentäisi tapahtuman muovin käyttöä huomattavasti, mutta ongelmana on siimarin kestävyys huonossa säässä. Se voi puolestaan johtaa reittimerkinnän huonontumiseen, joka on osallistujille erittäin huono ja jopa vaarallinen asia. Kierrätys saattaa hyödyttää myös taloudellisesti kilpailun järjestäjää, sillä kaikkia materiaaleja ei tarvitse hankkia joka tapahtumaan. Miinuksena tosin on, että ympäristöystävälliset valinnat maksavat usein hieman enemmän, mutta osa kilpailun järjestäjistä on valmis maksamaan ylimääräistä kestävän kehityksen mukaisista valinnoista.

Yhteiskyydit osallistujille ja järjestäjille oli tärkeä kehittämiskohde. Yhteiskuljetuksilla voidaan tapahtuman hiilijalanjälkeä pienentää huomattavasti. Tapahtuman järjestäjät haluavat enemmän kimpakyytejä, esimerkiksi yhteisiä bussikyytejä kaupunkien keskustoista tai perustamalla tapahtuman nettisivuille foorumin, jossa tapahtuman osallistujat voivat pyytää ja tarjota kyytejä. Osalle kimpakyydit ovat jopa pakollisia tapahtumien kasvaessa, sillä tapahtumapaikalla on rajoitetusti parkkitilaa tai tietyt saattavat hidastaa kulkua. Julkisten käyttö on tällä hetkellä usein haastavaa, sillä kilpailukeskukset sijaitsevat syrjäisimmillä luontoalueilla. Siksi harva myöskään saapuu paikalle polkupyörällä, sillä osallistujat haluavat säilyttää voimansa itse kilpailuun. Tulevaisuudessa kimpakyytien lisäksi tapahtuman järjestäjät haluavat varmistaa vastuullisuuden monin eri keinoin. He pyrkivät kehittelemään keinoja olla vielä ympäristöystävällisempiä lisäämällä kierrätystä ja vähentämällä roskaa ja erityisesti muovin käyttöä. Ympäristön huomioimisen lisäksi kilpailun järjestäjät haluavat kiinnittää huomiota myös kestävän kehityksen sosiaalisiin ja kulttuurillisiin puoliin tuomalla esiin yhdessä luonnossa liikkumisen iloa. Molemmissa vastaajaryhmissä voidaan olettaa kestävän kehityksen olevan yhä enemmän yhteinen tavoite.

6 Johtopäätökset

Toimivan polkujuoksutapahtuman järjestämiseksi tulee osata huomioida monia asioita. Järjestäjän on tunnettava tapahtumatuotannon elementtejä, kohderyhmänsä,

sen tarpeet ja toiveet sekä paketoitava kaikki tämä tieto niin, että oma tietotaito sekä resurssit riittävät. Lisäksi tulevaisuuden polkujuoksutapahtumien tulee olla vastuullisia, jotta voidaan taata niiden jatkuvuus. Tapahtuman suunnittelu on suurin osa tapahtumaa, ja heti alusta lähtien järjestäjien tulee miettiä onnistuneen tapahtuman elementit kuntoon. Vastuullisuus on hyvällä alulla niin järjestäjien kuin osallistujien mielestä, mutta parannettavaakin löytyy.

Polkujuoksutapahtuman sosiaaliset hyödyt ovat huomattavat vastuullisuuden näkökulmasta. Tapahtumat muistetaan pitkään ja parhaimmillaan löydetään ystäviä ja saman henkisiä ihmisiä. Hyvä tunnelma onkin tärkeä osa polkujuoksutapahtumaa. Hyvään tunnelmaan tarvitaan niin polkujuoksutapahtumien järjestäjien panosta kuin osallistujien keskinäistä kommunikointia. Viihtyvyyteen vaikuttavat monet asiat, joten yhteishengen luominen ei välttämättä riitä. Osa tapahtuman järjestäjistä onkin ottanut asian huomioon jo nyt ja tarjoaa yhteiskumppaneiden kanssa myös oheisohjelmaa ja myyntiä. Esimerkiksi polkujuoksujalkineita tai muita välineitä pääsee testaamaan, jotta jokainen löytää itselle parhaaksi sopivat tuotteet.

Jatkossa kuitenkin polkujuoksutapahtumia järjestäessä tulee huomioida tapahtuman sosiaalista puolta enemmän. Polkujuoksu-harrastuksen kasvun myötä myös osallistujien tarpeet tulevat olemaan erilaiset. Tärkeää on tarjota kannustava tapahtuma, joka antaa jokaiselle osallistujalle mahdollisuuden tehdä oma suoritus nauttien ympäröivästä luonnosta sekä kanssa osallistujista. Tavoitteena on, että jokainen tapahtumassa mukana ollut lähtisi hyvillä mielin tapahtumasta. Pitää muistaa, että tämä koskee niin kilpailijoita, katsojia kuin tapahtuman järjestäjiä sekä vapaaehtoisia. Pitää myös tuoda esille osallistujien vastuuta. Ilman yhteistyötä osallistujien kanssa on kestävä kehitys huomattavasti haastavampaa. Osallistujille pitää tuoda esille heidän vastuunsa ja laatia esimerkiksi etukäteisohjeistus, jota kaikkien tapahtumassa olevien tulee noudattaa. Yhdessä polkujuoksutapahtumista voidaan saada kestävä kehityksen mukaisia, mikä mahdollistaa harrastuksen jatkumisen vielä tulevaisuudessa.

Tällä hetkellä näkyvin osa pyrkimyksessä vastuulliseen polkujuoksutapahtumaan on ekologisuuteen liittyvät asiat. Nämä asiat koettiin tärkeäksi niin kilpailijoiden kuin järjestäjien osalta. Ympäristön hyvinvoinnin takaamiseksi tehdään töitä jo nyt monelta eri kantilta, mutta moni kyselyyn vastaajista koki, että parantamiseen varaa olisi

vielä. Polkujuoksutapahtumien kasvaessa ja lisääntyessä on tärkeää huomioida ympäristöä entistä enemmän, jotta voidaan taata tulevaisuuteen luonto-olosuhteet, joissa polkujuoksua voidaan harrastaa. Kasvava osanottajamäärä luo uusia haasteita ympäristön hyvinvoinnin turvaamiseksi, joten tapahtumien järjestäjien tulee miettiä yhä enemmän tarvetta osanottajamäärien rajoittamiseksi tai hajauttamiseksi.

Polkujuoksutapahtuman järjestäjät ovat usein jo pelkästään lupien puolesta velvoitettuja toimimaan ympäristöä suojellen, mutta järjestäjien panos ei riitä yksinään vaan myös kilpailijoiden tulee huomioida valinnoissaan ympäristöystävällisyyttä. Tulevaisuudessa huomiota tullaan kiinnittämään kimpakyyteihin, kierrätykseen sekä ympäristön rasituksen välttämiseen. Perusajatuksena polkujuoksutapahtumaa suunniteltaessa voidaankin pitää ajatusta, että luontoa saa käyttää sekä siitä saa nauttia, mutta ei tuhota tai rasittaa turhaan. Ympäristön suojeluun toimenpiteitä voi olla yleiset ohjeet, sekä mahdolliset rangaistukset mikäli ympäristöä ei kunnioiteta. Polkujuoksutapahtumien muotoutuminen voi jopa luoda uusia polkujuoksutapahtumia esimerkiksi, jossa harrastetaan kilpailun ohella plogginkia eli kerätään roskia samalla kun juostaan maastossa. Tapahtuman voisi esimerkiksi ajan sijaan voittaa se, joka onnistuu keräämään eniten roskia pois luonnosta.

Taloudellinen puoli kestävästä kehityksestä on vähäisimmässä roolissa, ainakin tällä hetkellä polkujuoksutapahtumissa. Osana taloudellista vastuullisuutta on tapahtumajärjestäjien maksavat verot sekä muut viranomaisten- sekä lupakulut. Osa kilpailunjärjestäjistä ovat valmiita maksamaan enemmän ympäristöystävällisistä valinnoista, mutta osalle se ei välttämättä ole mahdollista. Polkujuoksutapahtumat perustuvat usein vapaaehtoisten voimin rakennettuun tapahtumaan eli polkujuoksutapahtuman järjestämisellä vain hyvin harva pystyy tienamaan elannon. Sen sijaan tapahtumat usein kerryttävät esimerkiksi urheiluseurojen kassaa, jolloin hyöty tapahtumasta jakaantuu useammalle. Tämä on hyvin positiivinen puoli polkujuoksua, sillä se voi mahdollistaa esimerkiksi nuorten urheilijoiden tukemisen. Miinuksena useissa polkujuoksutapahtumissa on osanottomaksu, joka voi olla jopa sadan euron paikkeilla. Tämä karsii pois kilpailijoita, joilla voisi olla mielenkiintoa, mutta ei välttämättä taloudellisia resursseja. Kuitenkin polkujuoksutapahtumien lisääntyessä tarjolle on tullut myös il-

maistapahtumia kuten Ylen ja Metsähallituksen ”Mennään metsään” kampanja. Kestävää kehitystä ajatellen onkin hyvä, että tarjolla on monenlaisia tapahtumia, jotka hyödyntävät resursseja eri tavoin.

Päijänne Polkujuoksun osalta voidaan kokonaisuutena todeta tapahtuman olleen ensikertaa, pienellä budjetilla järjestetyksi tapahtumaksi onnistunut. Toki parantamisen varaa jäi ja virheistä opittiin, jotta mahdollista jatkoa ajatellen voidaan luoda vieläkin parempi polkujuoksutapahtuma tai sarja. Erityisesti yhteistyökumppaneilla oli suuri merkitys ja niiden hankkiminen onkin suuressa roolissa kaikille polkujuoksutapahtumille, sillä ne mahdollistavat tapahtuman parannukset osaltaan. Myös pieni budjetti vaikeutti hieman järjestelyitä, mutta sen avulla huomattiin, että käytännössä lähes nolla budjetilla on mahdollista järjestää tapahtuma. Vastuullisen toiminnan huomiointi oli melko helppoa, vaikka siihenkin jäi vielä parantamista, esimerkiksi yhteiskuljetus olisi saattanut pienentää autoista tulevia päästöjä. Mutta tapahtuman avulla voitiin todistaa, että jo pienissäkin tapahtumissa voidaan ja tulee huomioida kestävä kehitys osana kisajärjestelyitä. Toimiva ratkaisu jatkoa ajatellen, kokemusten sekä kyselystä saatujen vastausten pohjalta, voisi olla muuttaa Päijänne Polkujuoksu polkujuoksusarjaksi. Osakilpailuiden matkat sekä vaatavuustasoa voitaisiin vaihdella, tapahtumapaikan kiertäessä Päijänteen ympärillä. Näin tapahtumista voitaisiin saada yhä useampaa kiinnostava ja miellyttävä elämys, joka voisi olla yksittäistä tapahtumaa myös hieman halvempi.

7 Pohdinta

Tutkimuksen aikana kaikki toiminnallisen tutkimuksen osiot tukivat hyvin toisiaan ja lisäsivät sen avulla työn luotettavuutta. Hyvin samankaltaiset asiat ja teemat tulivat kaikissa kolmessa tutkimuksen osiossa esille. Koska kyseessä on aihe, jota on tutkittu vähän, pystyttiin tutkimuksen avulla vahvistamaan jo olemassa olevaa tietoa sekä luomaan ymmärrystä polkujuoksutapahtumien vastuullisuudesta ilmiönä. Suuri osuus työtä oli Päijänne Polkujuoksutapahtuman luominen sekä järjestäminen. Se määritteli suuren osan työstä, sillä sen avulla saatiin käytännön tietoa, miten polkujuoksutapahtuma voidaan järjestää huomioiden kestävä kehitys, mutta sen lisäksi Päijänne Polkujuoksun osallistajat toimivat toisena kvalitatiivisen avoimen kyselyn vastaajaryhmänä.

Polkujuoksutapahtumien järjestäjien vastauksia kerättiin puolestaan neljältä eri polkujuoksutapahtuman järjestäjältä. Kaikki kyselyyn vastanneet järjestäjät olivat järjestäneet kyseisen polkujuoksutapahtuman vähintään kahdesti, mutta useampi tapahtumista oli jo useita vuosia järjestetty tapahtuma. Kokeneet polkujuoksutapahtumajärjestäjät uskottiin olevan ensikertalaisia informatiivisempi vastaajaryhmä. Avoin kysely lähetettiin polkujuoksutapahtumien nettisivuille laitetuista yhteystiedoissa, joissa usein oli oma yhteistieto tapahtuman vastaavasta järjestäjästä eli projektipäälliköstä. Vastausten määrä pidettiin vähäisenä, koska polkujuoksutapahtumia on hyvin erilaisia, jolloin saturaatio on hyvin haastavaa saavuttaa. Vastausten pohjalta pystyttiin kuitenkin saamaan selville eri tapahtumien järjestäjien näkemystä sekä mielenkiintoa vastuullista toimintaa ajatellen. Tämän avulla pystyttiin myös määrittämään oletus siitä, millaista kestävän kehityksen tulisi näkyä polkujuoksutapahtumissa järjestäjien näkökulmasta tulevaisuudessa.

Tärkeä osa tieteellistä tutkimusta on varmistaa tutkimuksen luotettavuus sekä laatu. Koska kyseessä on kvalitatiivinen tutkimus, tulee tutkimustuloksia analysoidessa huomioida ihmisten vaikutus työn lopputulokseen. Koska ihminen saattaa toimia yllättäen eri tavalla on luotettavuuden todistaminen hankalaa. (Kananen 2010,68-69). Tullee myös huomioida työn tutkijan vaikutus tuloksiin. Tässä työssä tutkijalla oli suuri vaikutus tuloksiin, sillä kyseessä on toimintatutkimus. Tapahtuman osallistujat puolestaan toimivat vastaajina avoimessa kyselyssä, joten Päijänne Polkujuoksun kokemukset saattoivat vaikuttaa heidän vastaamiseensa. Kuitenkin tapahtumasta saaduilla vastauksilla voitiin varmistaa, että kyselyyn osallistujat olivat todella osallistuneet vähintään yhteen polkujuoksutapahtumaan. Vastauksissa onnistuttiin saavuttamaan kylläntyminen, sillä vastaukset olivat useassa kohtaa hyvin samanlaisia. Puolestaan kilpailun järjestäjille lähetyssä kyselyssä vastaajia oli melko vähän ja kaikki olivat kokeneita kisajärjestäjiä. Tämä vaikuttaa varmasti saatuihin tuloksiin, mutta yhtenäisyyksien löytäminen laajemmasta vastaajaryhmästä olisi ollut haastavaa polkujuoksutapahtumien erilaatuisuuden vuoksi. Työn dokumentaatiota eli ylös kirjaaminen koko opinnäytetyön ajan on tärkeää. Sen avulla voidaan myöhemmin varmistaa saatuja tuloksia ja varmistaa, etteivät esimerkiksi myöhemmin tulleet mielipiteet ja tiedot vaikuta tuloksiin. Dokumentaatiota löytyy tässä työssä muun muassa liitteiden,

kuvien sekä kuvioiden avulla. Koska kyseessä on kvalitatiivinen tutkimus ei työn reliabiliteettia ja validiteettia voida käyttää yhtä tarkasti kuin kvantitatiivisessa eli määrällisessä tutkimuksessa (Mts. 69). Kuitenkin jos tutkimuksen tulokset toistettaisiin, olisi niissä vastaajista riippuvaa pientä vaihtelua. Kyselyssä painottui selkeästi samat asiat, joten todennäköisesti ne edustavat hyvin kohderyhmää. Tosin Päijänne Polkujuoksesta todennäköisesti muodostuisi hieman erilainen tapahtuma, koska tapahtuman järjestämisen kautta opittiin asioita, jotka korjattaisiin uuteen, joka voisi muuttaa osallistujien kokemusta ja mielipiteitä. Validiteettia eli oikeiden asioiden tutkimista tukee tutkimusongelmaan ratkaisua sekä, että tutkimuksen aikana ei tullut suurempia ongelmia tai väärää tietoa.

Lähteet

Biosphere Reserves – Learning Sites for Sustainable Development. 2017. Unescon artikkeli mitä on biosfäärialueet. Viitattu 6.9.2018.

<http://www.unesco.org/new/en/natural-sciences/environment/ecological-sciences/biosphere-reserves/>

Definition of trailrunning. N.d. International Trailrunning Association virallinen määritelmä polkujuoksu käsitteelle. Viitattu 27.2.2018. http://www.itra.org/page/259/Definition_of_trail-running.html

Ekonen, M, Pyykkönen, R, Timonen, J, Teriö, J & Törn, A. 2010. Askeleita vastuullisuuteen. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisusarja 113. 9,46, 37.

Goals. N.d. International Trailrunning Association polkujuoksulajin tavoitteet. Viitattu 5.9.2018. <https://itra.run/page/391/Goals.html>

Hamunen, H & Airila, H. 2018. Polkujuoksupolku. Helsinki: Metsäkustannus. 85, 84, 20-22.

Hemmi, J. 2005. Matkailu, ympäristö, luonto. O1. Suomen pienkustantajat. 194.

Jyväskylän Kaupunki. 2018. Luontopolut ja lintutornit. Kuvaus Jyväskylän kaupungin ylläpitämästä Jääskelän luontopolusta. Viitattu 16.8.2018.

<https://www.jyvaskyla.fi/ymparisto/ymparistonsuojelupalvelut/luontopolutjalintutornit>

Kananen, J. 2010. Opinnäytetyön kirjoittamisen käytännön opas. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisusarja 111, 68-69.

Kananen, J. 2017. Laadullinen tutkimus pro graduna ja opinnäytetyönä. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisusarja 234, 35.

Kananen, J. 2009. Toimintatutkimus yritysten kehittämisessä. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisusarja 101, 10-12, 25, 78.

Kestävä matkailu suoalueilla. 2016. Metsähallituksen nettijulkaisu oppaaksi matkailuyrityksille. 2. uudistettu painos. 4, Viitattu 5.9.2018.

<https://julkaisut.metsa.fi/assets/pdf/lp/Muut/kestavamatkailu.pdf>

Kouluttaudu. N.d. Info Suomen Ladun polkujuoksu- koulutuksista ja sekä kurseista. Viitattu 27.2.2018.

<https://www.suomenlatu.fi/ulkoile/lajit/polkujuoksu/kouluttaudu.html>

Kral-Leszczynski, A. & Perovuo, M. 2018. Mennään metsään -kampanjan polkujuoksu kiertue kulkee Saaristomereltä Lemmenjoelle - tule mukaan!. YLE uutisten artikkeli. Helsinki. Viitattu 17.7.2018.

<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2018/04/04/mennaan-metsaan-polkujuoksu kiertue-alkaa-ilmoitetaan-mukaan-nuukion>

Lahtinen, T. 2018. Polkujuoksu jatkoivat myötätuulella vuonna 2017. Artikkelit Trailrunning.fi sivustolla. Viitattu 17.7.2018. <http://www.trailrunning.fi/polkujuoksu-jatkoi-myotatuulella-vuonna-2017/>

Lindroos, J. & Teriö, J. 2012. Vastuullisen ja kestävän tapahtumatuotannon elementit. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisusarja 138, 9.

Masterman, G. 2009. Strategic Sports Event Management. 2. painos. Oxford: Elsevier. 6.

Mitä on kestävä kehitys. 2017. Suomen ympäristöministeriön julkaisu kestävästä kehityksestä. Alkuperäisjulkaisu 2013. Viitattu 5.9.2018. http://www.ymparisto.fi/ymparisto/kestava_kehitys/mita_on_kestava_kehitys

Polkujuoksu Suomen Ladussa. N.d. Suomen ladun vinkit polkujuoksun harrastamiseen. Viitattu 27.2.2018. <https://www.suomenlatu.fi/ulkoile/lajit/polkujuoksu.html>

Polkujuoksu. 2018. Metsähallituksen aktiviteettiesittely luontoon.fi sivustolla. Viitattu 27.2.2018. <http://www.luontoon.fi/polkujuoksu>

Polkujuoksukilpailukalenteri 2014. Classic Trails Finland ry:n polkujuoksukalenteri vuodelta 2014. Viitattu 17.7.2018 <http://www.trailrunning.fi/en/2014-2/>

Propäijänne ry. 2018. Päijänne- biosfäärialueeksi. Kuvaus Päijänne biosfääri hankeesta. Viitattu 16.8.2018. <https://www.propajannery.fi/>

Päijänne Polkujuoksu 2018. Youtube promootiovideo. Viitattu 6.9.2018. <https://www.youtube.com/watch?v=fcnM7epSr4o>

Päijänne Polkujuoksu. 2018. Päijänne Polkujuoksu kotisivujen kävijätilasto heinäkuussa2018. Viitattu 20.7.2018

Raj, R. Walters, P & Rashid, T. 2013. Events management- principles & practise. 2. painos. Los Angeles: SAGE Publications. 5.

Sloan, P. Legrand,W. & Chen, J.S. 2013. Sustainability in the hospitality industry- principles of sustainable operations. 2.painos. New York:Routledge. 326,322,320, 313, 315.

Sponsorointibarometri: Merkkejä piristymisestä. 2015. Mainostajien liiton barometri sponsorointikohteista vuonna 2014. Viitattu 5.9.2018 <https://www.mainostajat.fi/yleinen/sponsorointibarometri-merkkeja-piristymisesta/>

Terho. 2018. Bodom Trail ottaa ympäristön huomioon. Ota sinäkin!. Uutinen Bodom Trailin kilpailuinfossa. Viitattu 3.8.2018 <http://bodomtrail.com/bodom-trail-ottaa-ympariston-huomioon-ota-sinakin/>

Terveyttä ja hyvinvointia luonnosta.2018. Metsähallituksen retkeilyn ABC:n tietosivu luonnon hyödyistä terveydelle ja hyvinvoinnille. Viitattu 27.2.2018. <http://www.luontoon.fi/retkeilynabc/terveyttajahyvinvointialuonnosta>

Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. 2015. YK:n sustainable developmentknowledge platform. Viitattu 19.6.2018. <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>

Vallo, H. & Häyrinen, E. 2008. Tapahtuma on tilaisuus- tapahtumamarkkinointi ja tapahtuma järjestäminen. Helsinki: Tietosanoma. 147-152, 153-154, 168, 93-97, 97

Vastuullisuus liiketoiminnan ytimessä. 2018. Elinkeinoelämän Keskusliiton ohjeistus vastuullisuuden lisäämiseen liiketoimintaan. Viitattu 5.9.2018 [https://ek.fi/mita-teemme/energia-liikenne-ja-ymparisto/vastuullisuus/](https://ek.fi/mita-<u>teemme/energia-liikenne-ja-ymparisto/vastuullisuus/</u>)

Vinkkejä Polkujuoksutapahtumien järjestäjille. 2015. Trailrunning.fi sivuston opas polkujuoksutapahtuman järjestäjille. Viitattu 16.8.2018. <http://www.trailrunning.fi/wpcontent/uploads/2015/01/Vinkkej%C3%A4-polkujuoksutapahtumien-j%C3%A4rjest%C3%A4jille-Tammi2015.pdf>

Yhteiskuntasitoumus- strategia ja ainutlaatuinen työkalu. N.d. Yhteiskuntasitoumus kaikille kestävästä kehityksestä kiinnostuneille sitoumus2050 projektissa. Viitattu 19.6.2018. <https://sitoumus2050.fi/mika-on-sitoumus-#/>

Liitteet

Liite 1. Päijänne Polkujuoksupahtumakuvat

Kuva 1. Lähtö

Kuva 2. Reitän varrella

Kuva 3. Maaliin tulon riemua

Kuva 4. Tulosten viemistä nettiin

Liite 2. Päijänne Polkujuoksu osallistujakysely

Päijänne Polkujuoksu 2018

Päijänne Polkujuoksu on osa Jyväskylän ammattikorkeakoulun opinnäytetyötä, jonka tavoitteena on luoda työkaluja kestävän kehityksen mukaisesti toteutettavan polkujuoksu tapahtuman järjestämiseksi. Vastaukset käsitellään anonyymisti, eikä yksittäistä vastaajaa voi tunnistaa.

1. Millaisia polkujuoksu tapahtumia haluaisit Päijänteen alueelle?
2. Millaiset asiat ovat tärkeitä sinulle ennen polkujuoksu tapahtumaa ja sen jälkeen?
3. Millaiset asiat ovat sinulle tärkeitä polkujuoksu tapahtumissa kilpailun aikana?
4. Mitä kestävä kehitys mielestäsi tarkoittaa ja mitä se merkitsee sinulle?
5. Miten toivoisit kestävän kehityksen näkyvän polkujuoksu tapahtumissa?
6. Millainen kokemus Päijänne Polkujuoksu oli?

Liite 3. Webropol avoin kysely polkujuoksutapahtumien järjestäjille

Kestävän kehityksen huomioiminen polkujuoksutapahtumassa

Kysely on osa Jyväskylän ammattikorkeakoulun opinnäytetyönä. Kyselyn avulla on tarkoituksena luoda työkalu, jota polkujuoksutapahtumien järjestäjät voivat jatkossa käyttää luodakseen kestävästä kehityksestä huomioivan tapahtuman.

1. Kuvaile järjestämäännne polkujuoksutapahtumaa. Esimerkiksi koko, monettako kertaa kyseinen tapahtuma järjestetään, sijainti, reitit jne. *
2. Millaisia asioita luulette osallistujien arvostavan polkujuoksutapahtumassanne? *
3. Kuinka tärkeäksi osaksi koette kestävästä kehityksestä polkujuoksutapahtuman järjestämisessä? *
4. Miten otatte kestävästä kehityksestä huomioon tapahtumassanne? *
5. Millaisilla asioilla tai toimilla haluaisitte panostaa kestävästä kehitykseen enemmän? *

